

SVITAVY

naše město

SVITAVSKÝ INFORMAČNÍ MĚSÍČNÍK

Leden 2020 / www.svitavy.cz

SVITAVSKÁ
NEMOCNICE
OBMĚNÍ PŘÍSTROJE

3

SVITAVŠTÍ SVĚTÁCI
JINDŘICH
SVOJANOVSKÝ

6

KNIHY OD TŘÍ
SVITAVSKÝCH
AUTORŮ

14

SVITAVSKÝ
FLORBAL SLAVÍ
25 LET

19

První lednová neděle

Ani letos nebude v úvodu nového roku chybět tradiční Tříkrálový průvod. Letošní ročník bude už jedenatřicátý. Kašpar, Melichar a Baltazar přijedou na koních na náměstí Míru v neděli 5. ledna opět v 16:30 hodin. Na náměstí u stroměčku se uskuteční vítání králů, kteří podle starodávné legendy přišli z Východu. Program bude pokračovat putováním za hvězdou do Červeného kostela (kostel svatého Josefa) a skončí pohyblivým živým betlémem. Na pořádání se podílí hned několik klubů a organizací, v čele s muzejním historickým klubem Závíš a svitavskou římskokatolickou farností. Pořadatelé se na vás těší!

(pá)

Tříkrálová sbírka opět v ulicích

V čase, kdy berete do ruky toto číslo Našeho města, probíhá v celé republice dvacátý ročník Tříkrálové sbírky. Svitavy, stejně jako zbylé území olomoucké arcidiecéze, mají o jeden rok navíc. U nás tedy právě probíhá 21. ročník. Pokud zatím králové nezvonili u vás doma, potkáte je možná na ulici. Potkávat je letos můžete od 1. do 14. ledna.

Sbírka se odehrává podle standardních pravidel. Skupinku tvoří zpravidla tři koledníci různého věku, převlečení za mytické krále, kteří se podle tradice přišli poklonit narozenému Ježíši do Betléma. Vedoucí skupinky musí být starší 15 let a je vybaven průkazem koledníka. Kasiček je pro Svitavy připraveno 60. Být bájnými králi a přitom pomáhat, je lákavé. Právě teď roznášejí spoustu radosti, zpěvu a nápisem K+M+B

žehnají vašim domovům. Z letošní sbírky chce Charita zakoupit např. mobilní schodolez a další pomůcky pro lepší mobilitu, které budou využívat klienti Charitní pečovatelské služby. Vybrané peníze slouží k přímé pomoci lidem ze Svitavska a pomáhají zlepšovat sociální služby

Restaurátoři svitavského betléma

Od roku 2012 prochází svitavský betlém renovací. Na té se podílejí hned dva manželské páry – od samého počátku Šárka a Petr Bergerovi z Písečné, v posledním roce se přidali i Vendula a Jiří Látalovi z Litomyšle. Na práci však nejsou sami, především mechanikám a rozestavení celého betléma se věnuje také Kamil Andres. Rodák z Třebchovic pod Orebem se proslavil především restaurováním Proboštova betlému v trebechovickém muzeu betlémů. Jeho cesta k nim však nebyla přímočará, naopak měla spoustu překážek. Nejprve vystudoval Hradeckou fotografickou konzervatoř, věnoval se i psaní scénářů pro filmy. Celoživotním koníčkem však byly mechanické betlémy a k nim se v posledních zhruba 20 letech také vrátil. Za minulého režimu se této zálibě věnoval i na pracovní úrovni, avšak vzhledem k absenci oficiální licence o sobě jako o restaurátorovi veřejně mluvit nemohl. „Vzpomínám si, že bylo potřeba volit opisy slov. Mohl jsem tvrdit, že opravuji, renovuji, oživuji, ale musel jsem si hlídat, abych nepoužil termín ‘restauroval’, někdo by se toho mohl kdykoliv chytit,“ vzpomíná Kamil Andres. Vše se změnilo v momentě, kdy po osmi letech praxe obdržel od Ministerstva kultury licenci k restaurování kulturních památek. „Byl jsem tehdy jediný, kdo se věnoval mechanickým betlémům a zároveň byl vlastníkem této licence,“ dodává Kamil Andres. **Pokračování na straně 2**

Charity Svitavy. V případě, že víte o rodinách s dětmi nebo jiných potřebných občanech Svitavska, dejte nám, prosím, vědět, aby sbírka mohla účinně pomáhat v místě svého konání.

Pro uživatele mobilních telefonů platí i nadále možnost přispět formou DMS ve tvaru DMS KOLEDA 30, DMS KOLEDA 60 nebo DMS KOLEDA 90 na číslo 87 777. Cena jedné DMS je 30, 60 nebo 90 Kč. Nezastihnou vás koledníci? Nevadí, přispět lze i po telefonické domluvě na tel. čísle 730 594 542 v sídle Charity Svitavy, Hřbitovní 2257/1. Děkujeme všem, kdo se sbírky zúčastní, ať už jako koledníci, nebo přispějí finančně. O výsledku sbírky vás budeme informovat na našich webových a facebookových stránkách a také v Našem městě.

Miriam Holubcová

Sejdeme se v nadaci!

V příjemném historickém prostředí domu Nadace J. Plívy na náměstí Míru pokračuje kromě tradičního programu také nový projekt Sejdeme se v Nadaci, podpořený nadací VIA v rámci programu Živá komunita. Můžete se těšit na večerní projekce zajímavých dokumentárních filmů série KineDok (se vstupným dobrovolným). Po skončení projekce můžeme společně posedět v nově vybavené nadační klubovně, protože cílem akce je také diskuse o možném dalším využití nadačního domu a zahrady i nabídka setkávání v příjemném prostředí.

V únoru příštího roku chystáme exkluzivní jevištní událost pro komorní společnost s názvem Černá hodinka (už po dvacáté). Účastníci jsou zároveň sobě aktéry i diváky – podle vlastní chuti a momentálních svých

možností. Tomáš Jireček a Martin Hak jsou pečlivými a ohleduplnými průvodci svěže navrženým programem večera, který je jednoduše tvořen třemi částmi. První je úvodem a vysvětlením možnosti. Následuje krátká dílna vypravěčského řemesla pro začátečníky, v níž budou mimo jiné nalezeny krátké příběhy nebo příběhová torza. Konečně pak i část třetí, v níž je vyprávěno. Celá akce má mnoho malebných zákoutí a příležitostí, kdy oba průvodci stavějí mosty mezi příběhy, tématy i lidmi. Kdo přijde, odejde osvěžen. Vzhledem k omezenému počtu míst na tuto akci prosíme o rezervaci na tel. 739 028 831.

Rádi vás uvítáme na společné akci Šijeme pro Nadaci, kterou tentokrát věnujeme obnově polštářů v nadačním domě. Budeme také opa-

kovat úspěšnou sousedskou výměnu oblečení Větrání šatníků, tentokrát v dvoudenním provedení. Podrobný program najdete na stránce www.nadacejosefaplivy.cz nebo na www.facebook.com/nadace.svitavy, případně v kavárně v přízemí nadačního domu.

Program v Nadaci Josefa Plívy, sál v 1. patře, náměstí Míru 138/80 Svitavy: večery s filmy projektu KineDok a posezením v nadační klubovně, společně tvůrčí dílny a sousedské výměny, nebo něco dalšího, co spolu vymyslíme... Ve čtvrtek 9. 1. promítání snímku KineDok – Fotbal nekonečno. V sobotu 11. 1. se od 14 hodin bude šít pro nadaci, ve čtvrtek 23. 1. snímek KineDok – Moje století. A ve čtvrtek 30. 1. to bude snímek KineDok – The Sound Is Innocent.

Markéta Houserová

Masáže od studentů Střední zdravotnické školy Svitavy

Studenti SZŠ Svitavy, přesněji oboru Masér sportovní a rekondiční, se těší obrovské oblíbenosti, především mezi seniory. Což neznamená, že jejich služby jsou výhradně určené pro ně. Studenti rádi poskytnou masérské služby komukoliv, neboť tak naplní svůj praktické využití. Neváhejte se objednat na níže uvedené kontaktech.

PROVOZNÍ DOBA DPS FELBEROVA 715/31:
PONDĚLÍ 7:00–13:00
STŘEDA 7:00–13:00, 13:45–15:45

V této době také přijímáme objednávky přímo na místě nebo telefonicky na čísle 702 286 747.

PROVOZNÍ DOBA OA T. G. MASARYKA 47:
PONDĚLÍ 7:00–13:00
STŘEDA 7:00–13:00

V této době také přijímáme objednávky přímo na místě nebo telefonicky na čísle 702 206 758.

Zahájení provozu pro veřejnost je od 8. ledna 2020.

Jiří Johanides

Studentská firma ECOA

V listopadu vznikla na Obchodní akademii ve Svitavách studentská firma ECOA, která pracuje pod záštitou JA CZECH.org. Jejím cílem je naučit studenty reálně podnikat a seznámit je se všemi potřebnými náležitostmi. Předmětem je výroba a prodej ekologických tašek a sáčků z přírodních materiálů, které nezatežují životní prostředí. Tato činnost je v životě Obchodní akademie naprostou novinkou a všichni věříme, že bude úspěšnou. Všechny výrobky si můžete zakoupit na dnech otevřených dveří školy nebo na různých kulturních akcích města Svitavy. Přijďte nás proto navštívit na některé z výše uvedených akcí a poznejte blíže naši společnost.

Ivan Kružík

Kam s vánočními stromky?

Odstrojené vánoční stromky, prosím, ukládejte vedle kontejnerů na komunální odpad (nádoby o objemu 1100 litrů), nikoliv vedle popelnice, tak, aby byl možný jejich samostatný odvoz společností SPORTEŠ Svitavy s.r.o. Ve vybraných lokalitách, zejména na sídlištích a ve více obytných městských částech, budou přistaveny velkoobjemové zelené kontejnery na BIO odpad. Důkladně odstrojené vánoční stromky v tomto případě ukládejte přímo do těchto velkoobjemových kontejnerů! Děkujeme všem občanům za dodržení pořádku kolem kontejnerů.

Vít Baránek

Upozornění na změny

V minulém vydání zpravodaje Naše město jsme zveřejnili informaci ohledně Průvodce v sociálních a zdravotnických službách. Uvedli jsme, že v lednovém čísle bude vydána samostatná příloha k této publikaci, kde budou aktualizovány a opraveny nesprávné údaje. S ohledem na rozsah a náročnost tohoto materiálu jsme jej nemohli do zpravodaje zařadit. Tento dokument si mohou občané vyzvednout na podatelně městského úřadu a v informačním centru. Děkujeme za pochopení.

–red–

Pokračování ze strany 1

Za svůj život dal dohromady na 25 betlémů, posledním počinem jen ten náš svitavský. Pracuje na něm s pomocí několika dalších lidí již od září 2019 a domů jezdí pouze na víkendy. „Myslel jsem, že tu budu tak 2 týdny, další týden strávím děláním záznamů a bude hotovo. Nebýt však Ivana, byl bych chvílemi i bezradný, moc si cením jeho pomoci,“ popisuje s úsměvem restaurátor z Třebechovic. Ivan Šivák je správcem muzea a součástí kolektivu, který Kamilu Andresovi byl (a ještě bude) po celou dobu práce k plně dispozici. Nyní máme prosinec a finální podobu betlému můžeme v prostorách Městského muzea a galerie navštívit až do 12. ledna.

„Poté dojde k rozebrání do krabic, musíme připravit veškeré mechaniky, aby betlém byl pohyblivý, nejdříve budeme mít hotovo v roce 2022,“ komentuje další postup nejdůležitější postava obnovy betléma. Můžeme se těšit na více než 600 kusů figurek a staveb.

Současně má patrně metrů dlouhý model betléma rozdělený do šesti bloků, bude se soustředit na dodělání profilu krajiny a samotných mechanik. Zajímavostí je, že všech 60 plánovaných mechanik bude pohánět jeden jediný motor. „Zaměřování jednotlivých bloků bylo tak složité, že jsem musel celý měsíc sestavovat vlastní laserový stativ na měření,“ přibližuje náročnost průběhu restaurování Andres (viz foto).

A jak je na tom restaurátorství betlémů dnes? „Obor jako takový na škole nikde nenajdete, podobně jako já se to člověk musí vše naučit sám. Bohužel si dnes málokdo dá záležet na pečlivé práci a kolikrát to je spíše odfláknuté, což zamezuje dlouhodobé udržitelnosti,“ říká Andres. Dokazuje to i snaha zachovat například původní závaží – v jednom z mechanismů funguje coby závaží kulka z pušky.

Ve Svitavách je Andres spokojený s podmínkami pro práci i s přístupem a ochotou pomoci všech zapojených: „Zde pracuji rád, být je to místy hodně náročné. Rád se sem opět vrátím.“

V polovině ledna tedy dojde k opětovnému rozebrání současného modelu a po dokončení všeho potřebného se betlém přestěhuje v kompletní a finální podobě do budovy na náměstí Míru.

Jiří Johanides

Svitavská nemocnice obmění přístroje za 66 milionů korun

Nemocnice Pardubického kraje (NPK) investuje do nového vybavení Svitavské nemocnice. Pacientům začne sloužit nejpozději v roce 2021. Prostředky bude čerpat z evropských fondů. Z vlastních zdrojů už pořídila nové vybavení na operační sály.

Dvě třetiny dotace poputují na nákup zobrazovací techniky, a to na nové CT, rentgenové přístroje a ultrazvuky. Obnova se týká i laboratorní a operační techniky nebo přístrojů na gastroenterologii. NPK investovala do přístrojů ve Svitavské nemocnici už v roce 2019: chirurgům slouží nová laparoskopická sestava za 2,7 milionu korun, sterilizaci nástrojů pomáhá nový vyvíječ páry a za necelý milion korun byl pořízen neuromonitor, který využívají zejména ORL operatři při zákrocích v oblasti krku.

„Nové vybavení bude zcela jistě pro paci-

enty přínosem, je však nutné, aby s ním měl kdo pracovat. Kroky, které v tuto chvíli činíme, by k tomu měly přispět,“ říká krajský radní pro zdravotnictví Ladislav Valtr. Dlouhodobě složitá personální situace v malých nemocnicích se totiž odráží i v problémech s obsazováním služeb. Ve svitavském okrese je situace o to složitější, že byt druhý nejmenší v kraji, obě jeho nemocnice drží jejich kompletní složení. „Snažíme se zajistit hlavně kvalitní zdravotní péči, a proto se od nového roku budou akutní operace v noční službě provádět jen ve Svitavské nemocnici,“ vysvětluje Jaroslav Kajzr, oblastní ředitel pro zdravotní služby v Litomyšli, Svitavách a Ústí nad Orlicí.

Sloučení služeb by nebylo možné bez nových technologií. Největší novinkou je systém PACS, jenž umožňuje zobrazení, správu a archivaci snímků (RTG, CT aj.) mezi všemi ne-

mocnicemi NPK. „Nasnímkuje se na jednom pracovišti, popíšete na druhém, spojíte se s kolegy. Pacient nemusí nikam chodit a snímky přenášet, jsou odborníkům jednoduše přístupné z centrálního úložiště,“ říká Vladimír Ninger, ředitel pro zdravotní služby Nemocnice Pardubického kraje.

Kateřina Semrádová

Obchvat Svitav opět blíže k realizaci

Koncem listopadu jsme zahájili archeologický výzkum v oblasti Hradec nad Svitavou – Lačnov. Ten je prvním důležitým krokem pro budoucí realizaci obchvatu města Svitavy. Pokud vše půjde, jak má, výzkum bude nejpozději příští rok touto dobou hotový a v případě žádného závratného nálezu bude moci samotná výstavba začít. Nejdříve se hotového díla tedy můžeme dočkat koncem roku 2022.

Jiří Johanides

Vyhláška o nočním klidu pro rok 2020

V roce 2015 byla schválena novela tzv. přešupkového zákona, která upravuje úlohu města ve stanovení výjimečných případů, kdy je doba nočního klidu kratší (nebo žádná), než stanoví zákon. Ten říká, že noční klid je od 22:00 do 6:00 následujícího dne. Porušení nočního klidu je přestupkem proti veřejnému pořádku a lze za ně uložit napomenutí, pokutu do 10 000 Kč, při opakovaném spáchání přestupku až 15 000 Kč, dále pak zákaz činnosti, propadnutí věci nebo zákaz pobytu. Město však může stanovit obecně závaznou vyhláškou výjimky, kdy je doba nočního klidu kratší (nebo žádná), než stanoví zákon, který se stal účinným od 1. října 2016. Zastupitelstvo města Svitavy takovou vyhlášku koncem roku 2016 vydalo a v průběhu následujících let několikrát novelizovalo, když se do změn promítly požadavky pořadatelů veřejných produkcí.

Vzhledem k tomu, že jsou ve vyhlášce vyjmenovány konkrétní akce s danými termíny pro rok 2019, je nasnadě, že pro rok následující bude opět třeba vyhlášku o nočním klidu novelizovat. Vyzýváme proto pořadatele veřejných produkcí, aby informace o svých plánovaných akcích sdělili odboru školství a kultury v průběhu ledna 2020. Je jasné, že některé aktivity vznikají až v průběhu roku, přesto je třeba s předstihem informovat uvedený odbor, aby bylo možné provést novelizaci vyhlášky i v průběhu roku.

Nadále je také v platnosti vyhláška k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku, která ukládá pořadatelům veřejných produkcí ohlašovací povinnost. Veškeré informace lze získat na webu města nebo přímo na odboru školství a kultury.

Jiří Petr

V průběhu měsíce prosince došlo k přestěhování Obecního živnostenského úřadu ve Svitavách z budovy na adrese Dvořákova 3 na adresu T. G. Masaryka 25, 568 02 Svitavy. Úřední hodiny a služby poskytované živnostenským úřadem zůstaly beze změny.

Rudolf Grim

Změny v místních poplatcích

Od 1. ledna 2020 došlo k významným změnám v zákoně č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. Z tohoto důvodu schválilo zastupitelstvo města na svém zasedání 11. 12. 2019 nová znění obecně závazných vyhlášek o místním poplatku ze psů, z pobytu a za užívání veřejného prostranství.

Poplatek ze psů

Ve vyhlášce dochází ke změně zákonem stanoveného osvobození, kdy bude od poplatku osvobozen držitel psa, kterým je osoba nevidomá, osoba, která je považována za závislou na pomoci jiné fyzické osoby, a osoba, která je držitelem průkazu ZTP nebo ZTP/P. V souvislosti se zavedením povinného čipování psů budou mít nově držitelé psa nárok na úlevu od poplatku ve výši 100 Kč pouze při prvním zaregistrování čísla čipu v evidenci psů vedené správcem poplatku. Zákon také pozměnil sazbu poplatků všech druhů důchodů. Tito

měli v případě, že důchod byl jejich jediným příjmem, sazbu 200 Kč ročně. Nově tato sazba již nebude vázána na pobírání důchodu, ale budou na ni mít nárok všichni držitelé psů starší 65 let. Úleva na poplatku již nebude poskytována držitelům psů, kteří chovají svého psa celoročně v zahrádkářské kolonii a nemají zde trvalý pobyt.

Ve vyhlášce je také stanovena povinnost pro poplatníky ohlásit údaje rozhodné pro osvobození nebo úlevu na poplatku do 90 dnů ode dne, kdy tato skutečnost nastala. V případě, že poplatník tak v této lhůtě neučiní, nárok na úlevu nebo osvobození mu v aktuálním roce zaniká.

Poplatek z pobytu

Tento poplatek nahradil poplatek z ubytovací kapacity a jeho předmětem je úplatný pobyt trvající nejvýše 60 po sobě jdoucích kalendářních dnů.

Sazba poplatku činí 20 Kč za každý započatý den pobytu, s výjimkou dne jeho počátku. Od poplatku je osvobozena osoba nevidomá, osoba považována za závislou na pomoci jiné fyzické osoby, držitel průkazu ZTP/P, osoby mladší 18 let, osoby hospitalizované ve zdravotnickém zařízení lůžkové péče a osoby vykonávající na území obce sezónní práci pro právnickou osobu nebo podnikatele.

Osoby, které dosud odváděly poplatek z ubytovací kapacity, jsou povinny splnit ohlašovací povinnost do 30 dnů od účinnosti nové vyhlášky o místním poplatku z pobytu.

Poplatek za užívání veřejného prostranství

Dochází pouze k drobným úpravám textu vyhlášky. Sazby poplatku zůstaly zachovány. Obecně závazné vyhlášky jsou zveřejněny na webu města Svitavy.

Helena Koudelková

Poplatek za komunální odpad v roce 2020

V roce 2020 dojde po roce k navýšení poplatku za komunální odpad o 24 Kč, nově tedy bude poplatek činit 684 Kč na osobu za kalendářní rok. Důvodem je navýšení skutečných nákladů za nakládání s odpady, které město Svitavy hradí společností LIKO SVITAVY, a.s. Navýšení oproti roku 2019 je způsobeno zvýšením nákladů na skládkování, PHM, mzdy a špatnou situací na trhu s vytříděným odpadem (papír, plast). Rozdíl mezi skutečnými náklady (708 Kč na osobu a rok) a poplatkem za komunální odpad činí 24 Kč na osobu a rok. Tento rozdíl bude kryt z příjmů města, které získává od společnosti EKO-KOM, a.s. za vytříděné složky komunálního odpadu (papír, plasty, sklo, nápojový karton, kovy), které ob-

čané v průběhu roku odložili do kontejnerů na separovaný sběr.

Poplatek lze zaplatit pouze jednorázově na celý rok v období **od 2. ledna do 30. června 2020**. Pro první poplatníky bude připraven dárek v podobě sady tašek na třídění odpadu. Bude připraveno 1000 sad tašek. Vzhledem k omezenému počtu bude vydávána jen jedna sada na domácnost. Informace k úhradě poplatku lze získat u pracovníků odboru životního prostředí Jany Alexové nebo Pavlíně Farkašové na telefonních číslech: 461 550 253 nebo 461 550 254. Upozornění: výběr poplatku bude nově realizován v přízemí budovy MěÚ Svitavy na T. G. Masaryka 40/25 v kanceláři č. 112 vpravo za podatelnu. **Vít Baránek**

SPORTES Svitavy s.r.o. nabízí dlouhodobě k prodeji palivové dřevo

Cena

Měkké dřevo

450 Kč / prm bez DPH 15 %

Tvrdé dřevo

950 Kč / prm bez DPH 15 %

Doprava dřeva na území města Svitavy zdarma. Mimo území města Svitavy dle aktuálního ceníku SPORTES Svitavy s.r.o.

Zájemci o dřevo se mohou přihlásit na e-mailové adrese radim.klic@svitavy.cz nebo telefonicky na č. 736 752 635.

Vodné a stočné na rok 2020

Vedení města projednalo v listopadu s provozovatelem vodovodu a kanalizace ceny vodného a stočného pro rok 2020, ty následně v prosinci schválila rada města a členská schůze dobrovolného svazku obcí Skupinový vodovod Svitavy. V roce 2020 budou platit tyto ceny: pro fakturaci vodného ve výši 38,85 Kč/m³ s DPH a u vody odvedené k čištění (stočné) na 44,31 Kč/m³ s DPH.

Od 1. května 2020 vejde v platnost snížení sazby DPH z 15 % na 10 % toto snížení se týká i ceny vodného a stočného. Od 1. 5. 2020 bude tedy cena vodného 37,16 Kč/m³ s DPH a 42,38 Kč/m³ s DPH cena stočného. Poměr objemu fakturovaných m³ se provede technickým poměrem.

Jaromír Hurých

Cena vodného a stočného pro rok 2020			
	Kč / m ³ bez DPH	Kč / m ³ s 15 % DPH do 30. 4. 2020	Kč/m ³ s 10 % DPH od 1. 5. 2020
vodné	33,78	38,85	37,16
stočné	38,53	44,31	42,38
vodné + stočné	72,31	83,16	79,54

Seniorská karta první pomoci

Odbor sociálních věcí a zdravotnictví Městského úřadu Svitavy přichází s možností, jak pomoci seniorům v případě tísně a potřeby první pomoci. Od listopadu rozdává na všech proseniorských akcích a událostech Informační kartu první pomoci. K dostání je také na webových stránkách města, kde si ji můžete stáhnout, nebo přímo na odboru městského úřadu.

Jedná se o arch o formátu A4, kde můžete vyplnit osobní a důležité údaje od jména, zdravotní pojišťovny, pobíraných léků až po kontakty na blízké osoby či praktického lékaře. Tato karta poslouží k podání všech důležitých informací zdravotníkům či ošetřovatelům v situaci tísně či ohrožení zdraví nebo života. Vyplněnou kartu pečlivě schovejte do obálky či na snadno dosažitelné místo a mějte po ruce. Nikdy nevíte, kdy ji můžete potřebovat. **Jiří Johanides**

Vítání občánků

V sobotu 7. prosince 2019 slavnostně přivítal starosta David Šimek nové občánky našeho města. Byly to tyto děti:

Sofie Babůrková
Stela Nováková
Petr Halm
Marie Raddová
Filip Šejbl
Jana Kučerová
Viola Anna Rulíšková
Daniel Temňák
Ema Vurbalová
Nikol Diábková

Součástí obřadu byl i zápis do pamětní knihy, předání kytičky, pamětního listu a drobných dáreků.

Marcela Górecká

Městská policie 156

Městský kamerový systém pomohl k odhalení lupiče a dvou zlodějů

Koncem měsíce listopadu 2019 došlo v ul. 5. května k přepadení novinového stánku. Pachatel skutku, který byl ozbrojen nožem, požadoval po obsluze stánku vydání finanční hotovosti. Poté, co mu byla vydána, z místa odešel. Strážníci městské policie ihned začali pomocí kamerového systému vyhledávat možnou podezřelou osobu, která se v inkriminovanou dobu mohla v místě pohybovat. V prostranství terminálu ČD a v ulici 5. května je umístěno několik kamer a na jedné z nich byla zaznamenána osoba, která odpovídala popisu pachatele. Podezřelý byl zaznamenán, jak běží směrem k ulici Tovární a po cestě do trávy odhazuje svrchní část oblečení.

Díky místní znalosti strážníků byla následně zjištěna i totožnost osoby. Policii ČR jsme ihned předali všechny poznatky společně s kamerovým záznamem, což vedlo následně k zadržení pachatele skutku, kterým byl jistý D. K. Velmi dobrá práce strážníků byla podtržena tím, že se jim podařilo odhalit i úkryt dotyčného, kde přespával. Zde byly nalezeny a zajištěny další věci z loupeže a jeho oblečení, které měl v době spáchání skutku na sobě.

Ve stejném období jako v předchozím případě došlo v ul. Nerudova k vloupání do osobního motorového vozidla. Poškozenému byly odcizeny kuchařské nože, notebook, lahve vína a jiné věci. Věc šetřila Policie ČR, která nás následně požádala o spolupráci. Na základě jejích poznatků a za pomoci kamerového systému byl zjištěn a zmonitorován pohyb podezřelého po náměstí Míru a v jeho okolí. Policii ČR se následně podařilo zjistit totožnost muže.

Při následném objasňování věci vyšlo najevo, že pachatelé byli nakonec dva, kdy druhým zlodějem byl místně známý I. A., který využil příležitosti a z již otevřeného vozidla odcizil část výše uvedených věcí. Policie ČR proti oběma pachatelům zahájila úkony trestního řízení a sdělila jim obvinění.

Měření rychlosti v roce 2020

Informujeme vás, že v roce 2020 byla městské policii schválena místa pro měření rychlosti v katastru obce Svitavy. V rámci informovanosti všech občanů uvádíme ulice, kde je měření povoleno a v letošním roce bude z naší strany prováděno. Jedná se o ulice Poličská, Pražská, Olbrachtova, Brněnská, kpt. Jaroše, U Dolního rybníka, U Stadionu, M. Horákové, Riegrova, Hlavní, Lanškrounská a Jana Želivského. Dle platné legislativy může strážník městské policie měřit jen na místech schválených Policií ČR. Nelze tedy měřit rychlost na jiných místech ve městě, byť by to situace i mnohdy vyžadovala.

Rostislav Bednář

Ze zastupitelských lavic

Vážení spoluobčané, milí Svitavané,

předpokládáme, že rok 2019 byl úspěšný nejen pro město Svitavy, ale také pro jeho občany. Věříme, že se jim v našem městě žilo dobře a měli možnost během celého roku využívat nabídek, možností a služeb, které pro ně připravilo město a jeho partneři. Děkujeme všem, kteří spoluvytvářejí život v našem městě, kteří se aktivně zapojují do nabízených aktivit a pomáhají rozvíjet nabídku potřebných služeb (od sociálních až po kulturní).

Sdružení pro město Svitavy bude i v roce 2020 plnit volební program a hledat cesty k prosazení užitečných věcí. Není to vždy jednoduché, stojí to hodně úsilí, je to o stanovení vizí a priorit, zároveň také o kompromisech. Nechceme se jen přizpůsobovat aktuálním podmínkám, chceme budovat město pro budoucnost. Chceme, aby naše město bylo stále lepším místem k životu.

Členové Sdružení pro město Svitavy přejí všem spoluobčanům i hostům našeho města, aby rok 2020 byl pro ně úspěšný, přejeme všem, aby se jim v našem městě dobře žilo a líbilo, aby všichni i nadále nalézali cestu k setkávání a spokojenosti. Přejeme všem hodně pohody, spokojenosti a pochopitelně i zdraví. Rádi se s Vámi budeme i nadále potkávat.

Milan Báča, zastupitel za SPMS

Reakce na prohlášení ke kauze šatny Šapitó

Svitavští Piráti zásadně odmítají prohlášení, parafované ostatními zastupiteli, uveřejněné v minulém vydání měsíčníku Naše město, týkající se kauzy šatny Šapitó. Celý obsah je nápadně stylizován do formátu politických procesů padesátých let minulého století. Zásadně se proti této rétorice a zkrácenému obsahu ohrazujeme. Zmíněné prohlášení považujeme za tendenční, vykazující všechny znaky politické hrubosti, povýšené dokonce o nemístné urážky osobního charakteru. Formu prohlášení i obsah většiny nařčení zcela odmítáme! V žádném případě se nesnížíme k rétorice autora tohoto prohlášení, jehož sloh si nezadá s propagandou autoritářských režimů rozvojových zemí. **Od počátku naším cílem v dané kauze bylo upozornit na nestandardnost v celém průběhu realizace, nikoliv odsouzení potřebnosti zbudování zázemí. Oprávněnost našich pochybností potvrdilo několik na sobě nezávislých právních kanceláří. Detaily můžete získat také na webu www.piratisvitavy.cz.**

Závěrem bychom rádi občanům našeho města popřáli krásné prožití vánočního období, příjemný odpočinek, veselé prožití příchodu nového roku, štěstím, spokojeností a zdravím naplněný celý příští rok s dvěma dvacítkami.

Zastupitelé za Piráty a nezávislé Svitavy
Vojtěch Fadrný, Miroslav Sedlák
a Libuše Vévodová

Vážení spoluobčané,

poslední dny v roce jsou plné bilancování, a tak se musím vrátit ke svému příspěvku, kdy jsem psal, že **MHD ve Svitavách získává konkrétní podobu**. Podobu získala, ve zastupiteli a veřejnosti na kulatém stole se projednala, **ale na jednání zastupitelstva 6. 11. 2019 zastupitelé SPMS a ODS nepodpořili vznik MHD**. Nevzdáváme to, jsem optimista, a tak, jak věřím v rekonstrukci Krytého plaveckého bazénu, tak věřím, že i MHD ve Svitavách nakonec bude. Žijeme v hezkém městě a žije se nám v něm dobře.

Za všechny zastupitele hnutí ANO vám přeji, ať následně vykročení do nadcházejícího roku 2020 je optimistické a naplní vaše očekávání.

Ing. Jaroslav Kytýr,
zastupitel a poslanec za Hnutí ANO 2011

Rubrika „Ze zastupitelských lavic“ je naplněním novely TZ č. 46/2000 Sb. a slouží ke svobodnému vyjádření názorů zastupitelů jednotlivých politických subjektů v aktuálním složení Zastupitelstva města Svitavy. Texty příspěvků neprocházejí obsahovou ani jazykovou korekturou.

Poděkování

V domě s pečovatelskou službou se konal 4. prosince „Mikulášský večírek“, kterého se zúčastnilo téměř 70 obyvatel penzionu. Je třeba poděkovat žákům ZŠ Felberova a paní učitelce Veselé, kteří svým kulturním programem potěšili všechny přítomné, stejně jako harmonikářům, kteří nám hráli a pobavili nás pěknými písničkami. Velké poděkování patří všem pečovatelkám a vedoucí, paní Martině Popelkové, které velice obětavě zajistily již poněkolidkaté zábavu, občerstvení a celkovou dobrou pohodu a náladu všech, kteří v tomto pečovatelském domě žijeme a mikulášského večírku jsme se zúčastnili.

Obyvatelé penzionu

TOM Zálesáci Svitavy
pořádají již 12. ples, tentokrát ve stylu

MUZIKÁLY

sobota 18. ledna 2020 / 20 hodin / 250 Kč
Fabrika / Hraje Machos Buritos
rezervace vstupenek: 732 504 588
nebo david.simek@svitavy.cz

Stolín a Okamura

Poslední z cyklu večerů na téma architektura se uskuteční v Tyjátru 23. ledna od 18.30. Pozvání přijaly dvě osobnosti české architektury: svitavský rodák Petr Stolín, autor rekonstrukce Kavárny v Parku a čerstvý laureát České ceny za architekturu a Osamu Okamura, děkan Fakulty umění a architektury Technické univerzity v Liberci. Hosté o urbanismu a architektuře přemýšlejí do hloubky, vnímají vliv oborů na sociální témata a na vztahy mezi lidmi. Pro urbanistické a architektonické plánování našeho města nastíní možná východiska tak, abychom se v něm cítili o něco lépe. Večer pořádá občanská iniciativa Svitavy 2040. **Lukáš Brydl**

Pro závod ve Svitavách hledáme kolegy na pozici

OBSLUHA MONTÁŽNÍ LINKY

Příplatky a bonusy:

- Bonus za přítomnost v práci
- Schaeffler roční bonus za hospodářské výsledky
- Příspěvek na dovolenou a na Vánoce
- Příspěvek na penzijní připojištění
- Příspěvek za doporučení nového zaměstnance
- Stravování v závodní jídelně
- Odměňovací systém za zlepšovaky
- Jazykové kurzy
- Vzdělávání a kariérní růst
- Příspěvek při narození dítěte, při uzavření sňatku
- 5 dnů dovolené navíc
- Firemní akce pro zaměstnance
- Flexipasy
- Svozy do zaměstnání

Požadujeme:

- Ochota pracovat ve třisměnném provozu
- Pečlivost, časovou flexibilitu
- Schopnost týmové práce

V rámci pohovoru máte možnost si práci vyzkoušet.

Více informací na: www.prace-schaeffler.cz

Závod Svitavy - tel.: 465 837 239
e-mail: jobs.cz@schaeffler.com
Volejte zdarma 800 023 001

SCHAEFFLER

Svitavští světáci - 17. díl

Jindřich Svojanovský. Dlouholetý představitel někdejší svitavské Vigony, basketbalista, trenér... Jeho aktivit je mnoho. Je na prahu sedmdesátky a do Svitav se pravidelně vrací.

Ke Svitavám se coby rodák hrdě hlásíte.

„Svitavy jsou mým rodištěm, vyrůstal jsem zde, oženil se, založil rodinu, 25 let jsem pracoval ve Vigoně a hrál za Svitavy basketbal, hokej či tenis. Vždy s oblibou říkám, že 'su' z největšího moravského města v Čechách. Jsem zde stále doma. A doma prý je člověk tam, kde platí za svoz odpadů (směje se). Mám toulavé boty a ty mě domů na pár dní či týden donesou tak třikrát až čtyřikrát do roka, pokudžde ale neomylně do haly Na Střelnici.“

Vystudoval jste Vysokou školu strojní a textilní v Liberci. Co Vás nasměrovalo právě tam?

„Sníl jsem, že budu jaderný fyzik nebo sportovní novinář, lákalo mě i studium tělovýchovy. Nakonec z důvodů, které by dnes málokdo pochopil, jsem byl vděčný, že mohu studovat alespoň obor, v němž pracovali moji prarodiče i rodiče. A nelituji. Díky specializaci na netkané textilie a znalosti francouzštiny jsem dostal šanci pracovat déle než tři roky v Alžírsku a podařilo se mi tam hrát basketbalovou druhou nejvyšší soutěž. Poznal jsem moderní technologie, seznámil se s mnoha lidmi z evropské textilní branže. To mi hodně pomohlo, když jsme ve Vigoně 'bourali tradice' a orientovali výrobu na netkané textilie.“

„Basketbal je droga“. Víte, kdo to řekl? :-)
A čím Vás právě basketbal uchvátil?

„Já? (směje se). Říkám to často a hodně dlouho. Miluju míčové sporty. Na hřišti, ať již jakémkoli, musíte odvést výkon, jinak tam nepatříte. Cestu k úspěchu si musíte zamést sami. A basketbal je sport, kde vám nestačí jen fyzická kondice a technické dovednosti, je i o herním myšlení, disciplíně, rychlém a správném řešení herních situací. Basketbal jsou takové šachy za pohybu. Pro mě je basketbal skutečně závislost na celý život.“

Ve svých 60 letech jste absolvoval trenérskou školu FTVS Univerzity Karlovy v Praze a máte profesionální A-licenci. Bylo složité ji získat?

„Při imatrikulaci se nás v basketbalové specializaci sešlo kolem 20, po roce studia nás byla polovina. Pak přišla anatomie, kde jsme museli prokázat, že známe z 208 až 214 kostí v lidském těle minimálně 30 nejen česky, ale i latinsky, a totéž, co se týče svalů. To už jsme se vešli k jednomu většímu stolu. Fyziologie, psychologie a některé další zkoušky, kdy zkoušející nebrali ohled na to, jak je kdo starý či kolikrát reprezentoval stát, nás zbylo na mariáš. Já dělal státnice a obhajobu diplomové práce v dubnu 2011, zbývající 2 z naší skupiny dokončili studium v roce 2012. Tedy žádná procházka růžovým sadem.“

Byl jste prvním trenérem svitavských Turů.

„I když to je již 9 let, mám s tím obdobím spjaté smíšené pocity. Byl jsem a vždy zůstanu

svitavským patriotem, a pokud bych v červenci 2010 řekl na nabídku trénovat Tury ne, asi bych si to dodnes vyčítal. Mrzí mě, že jsem tehdy pro trénování neměl ani z 10 procent takové podmínky, jaké mají Tuři dnes. Kdo první sezónu Svitav v NBL pamatuje, ví, o čem mluvím.“

Nyní trénujete tým v Klatovech, čím je jiný než Tuři?

„V Klatovech působím jako hlavní trenér klubu od dubna 2014. Jsme největším basketbalovým klubem v Plzeňském kraji i západních Čechách. V chlapeckých kategoriích máme komplexní generační návaznost od U10 až po U19 a 3 týmy mužů, ženy mají 5 týmů. A tým mužů jsem vedl v sezóně 2015/2016, kdy jsme jako tvrdě pracující nováček II. ligy obsadili 5. místo. V následné sezóně jsme postoupili přes prvoligový BCM Prostějov v Českém poháru až do 4. kola proti BK JiP Pardubice a na konci sezóny nám 1 bod chyběl k účasti v baráži o I. ligu. Pak se dostaly do střetu mé představy o cestě směřující k postupu do I. ligy s názory některých hráčů týmu, kteří si již mysleli, že to zvládnou i bez tréninků a řádné životosprávy. A právě v tom se odlišuje profesionální basketbal Turů od basketbalu na úrovni II. ligy. Vrátil jsem se proto k mládeži.“

Jste hrajícím trenérem i pro tým České republiky 65+, loni jste z Mistrovství Evropy přivezli stříbro. Je to pro Vás největší úspěch?

„Úspěch to na ME 2018 v chorvatské Pule rozhodně byl. Zejména proto, že v boji o postup do finále jsme porazili Rusko, za které hráli i olympijští vítězové z památného finále v Mnichově 1972 Žarmuchamedov a Petrakov. Náš tým se ale zúčastňuje světových a evropských šampionátů již od roku 2008. Z Mistrovství světa 2009 máme bronz, z Mistrovství Evropy pak stříbro z Itálie 2008 a loni to z Chorvatska, ale i bronz z roku 2014. K tomu jsme získali několik „bramborových medailí“ a také 12 titulů mistrů ČR v příslušné věkové kategorii. Pokud bych měl ale něco označit za největší úspěch, pak by to nebylo ani stříbro z Národního finále minižáků U12 již s týmem Klatov v roce 2015, ani vítězství s týmem ZŠ Švihov, kde jsem v září 2014 založil školní basketbalový kroužek a v roce 2018 s ním, při jeho druhé účasti ve Final Four, vyhrál před kamerami Nova Sport jr. NBA 2018. I dnes po letech totiž kladu na první místo to, že se mi podařilo, při návratech do Svitav, ať již ze studií v roce 1973, z vojny v roce 1975 anebo z Alžírsku 1983, znovu obnovit činnost svitavského basketbalového klubu, který v době mé nucené nepřítomnosti přestal fungovat.“

Procestoval jste kus světa. Kde se Vám nejvíce líbilo?

„Dovolenou obvykle trávím se spoluhráči z reprezentace na ME či MS nebo coby trenér

na kempech. Až v létě 2019 jsem strávil 2 červencové týdny ve Svitavách. Po náhlé smrti spoluhráče, legendy českého basketbalu, Jiřího „Ády“ Pospíšila, jsme se rozhodli do Španělska na ME nejet. V pozici generálního ředitele svitavské Vigony jsem měl po 6 let v popisu práce zajišťovat v Evropě i mimo ni odbytiště pro naše výrobky, mít přehled o trendech ve vývoji netkaných textilií a zabezpečit, aby se Vigona modernizovala správným směrem. Byl jsem dvakrát ve Spojených státech, v Evropě snad s výjimkou pidistátů všude. Mám rád Švýcarsko, je nádherné, mám tam přátele, ale je studené. A miluji Itálii – to není země, to je emoce. A ta kuchyně... (směje se).“

Bývalá Vigona, nyní Fibertex, „žije“ jako jedna z mála textilek v ČR i díky Vám. Na co vzpomínáte?

„Odešel jsem z Vigony v září 1999 do Číny, kde jsem jako expert německé firmy Fleisner zaváděl výrobu syntetické usně. Je to tedy víc než 20 let. Občas vzpomínám na diskuze v představenstvu Vigony, kdy jsme řešili ruské pohledávky či zavedení technologie termického pojení na bázi bikomponentních vláken a také zavedení výroby mopů značky Vileda, které dalo práci asi 120 lidem, již by jinak museli firmu opustit. Zástupci vlastníků v představenstvu nebyli změnám příliš nakloněni, byli opatrní. Ale nakonec se to povedlo a mě hřeje u srdce, když přijíždím domů od Litomyšle, a vidím, jak se ve výrobní hale závodu 2, kde byla 'technologie 21. století', jak jsem s oblibou říkal, nainstalovaná, že se tam svítí a že je o výrobky i po 20 letech stále zájem.“

Basketbal, práce, to je jen část z Vašich aktivit. Působíte i jako lektor na seminářích trenérů, píšete na blog iDnes i na web klatovského basketbalu. Co Vás nejvíc baví?

„Užil bych slova básníka Jiřího Wolker: 'Vším, čím jsem byl, byl jsem rád'. Díky basketbalu, s nímž jsem začal ve 13 letech, jsem se mnohému naučil. Především jsem získal přesvědčení, že pokud chce člověk v životě něčeho dosáhnout, musí na sobě tvrdě pracovat. A co mě baví? Prostě vše, co dělám, protože nemám čas myslet na to, že tělo stárne. Sedmdesátka pomalu klepe na dveře a já řeším, zda zůstat v Klatovech nebo přijmout novou výzvu ze severních Čechách. Tedy možná... (směje se).“

Petra Soukupová

Svitavský advent ve fotografii

Kompletní online galerie
městských akcí

Prožijte Svitavy

1. adventní neděle 1. prosince Ježíškova pošta, betlém, adventní trh, rozsvícení vánočního stromu, koncert ZUŠ v kostele, průvod čertů

2. adventní neděle 8. prosince Vánoční dílny ve Fabrice

Svitavský advent ve fotografii

Prožijte Svitavy

Tradiční Vánoce v MMG, Marcipánové Vánoce v Ottendorferově domě, vystoupení zpěváků ZUŠ a tradiční jarmark

3. adventní neděle 15. prosince Svitavský anděl – vystoupení muzikantů a zpěváků z umělecké školy a dětských pěveckých sborů

kalendář akcí

SVITAVSKÝ INFORMAČNÍ MĚSÍČNÍK

Leden 2020 / www.svitavy.cz

KULTURA

3. / Pá / 20:00 / Alternativní klub Tyjátr

Rockotéka

Rockové hity minulosti i současnosti + hraje na vaše přání + akce na baru.

5. / Ne / 16:30 / náměstí Míru

Tříkrálový průvod

Vítání králů u stroměčku na náměstí Míru, putování za hvězdou do kostela svatého Josefa, pohyblivý živý betlém.

5. / Ne / 19:00 / Ottendorferův dům

Novoroční koncert

Moravské klavírní trio + hosté

Již tradiční Novoroční koncert Moravského klavírního tria (Jana Ryšánková – klavír, Jiří Jahoda – housle, Miroslav Zicha – violoncello) se slavnostním přípitkem. Hosty na tomto koncertě budou Ivana Pavlů – soprán a Martino Hammerle-Bortolotti – baryton. V rámci projektu Šance pro mláďá vystoupí před koncertem žák ZUŠ Svitavy Juraj Mjachký (3. roč. klavír) pod vedením Lukáše Moravce.

Vstupné 250 Kč, KPH 150 Kč.

6. / Po / 18:00 / městská knihovna

Filmový klub:

Ženy na pokraji nervového zhroucení

Titulní hrdinku Pepu (Carmen Maura) opustí dlouholetý milenec Ivan (Fernando Guillén) právě ve chvíli, kdy ho nejvíce potřebuje. Bláznivá komedie Pedra Almodóvara odehrávající se v jednom velkoměstském bytě v Madridu přináší jasný feministický vzkaz všem mužům, kteří především ve vztazích myslí hlavně na sebe. Hlavní role: Carmen Maura, Antonio Banderas, Rossy de Palma, Fernando Guillén. Režie a scénář: Pedro Almodóvar. Klub vede Michal Kadlec.

8. / St / 17:00 / městská knihovna

Fantasy klub

Tématem budou knihy a komiksy, které se inspiřují videohrami, např. Minecraftem, Robloxem, oblíbenou střílečkou Fortnite, nebo příběhovými světy Assassin's Creed, Warcraft, Diablo a mnoha dalšími. Nebude chybět pravidelný přehled komiksových a knižních novinek z žánrů fantasy, sci-fi a dětských hororů za poslední měsíc. Klub vede Michal Římal z knihkupectví Minotaur, určen je pro děti od 8 do 12 let.

10. / Pá / 20:30 / Alternativní klub Tyjátr

Deathward + Madmong

DEATHWARD / symphonic-metal / Turnov.
MADMONG / metal / Svitavy. Vstupné: 130 Kč

11. / So / 20:00 / Alternativní klub Tyjátr

Oldies párty

Nejlepší párty s hity 60. až 80. let, zahrajeme na vaše přání české i zahraniční fláky.

11. / So / 19:00 / Fabrika

Ples volejbalistů

12. / Ne / 15:00 / Divadlo Trám

Bojím se v lese (Loutky bez hranic)

Zakopnout v lese o Bludný kořen není žádná legrace, ale malý veselý Kašpárek má pro strach uděláno. Muzikálová a tak trochu nebezpečná cesta do lesa... Po představení následuje dílna pro děti. Vstupné: 80 Kč / rodinné pasy.

15. / St / 16:00 / městská knihovna

Čtenářský klub pro nejmenší

Hlavní náplní klubu je práce s knihou – předčítání, vyprávění, tvoření. Klub je určen pro děti od 3 do 7 let. Zveme všechny malé i velké knihomoly!

16. / Čt / 19:00 / Fabrika

Divadlo Petra Bezruče (Ostrava)

Alois Mrštík, Vilém Mrštík: Maryša

Klasika z nejklaštějších u Bezručů / My víme, co je pro tebe dobré, dcero naše. / Cesta z nesvobody? / Uvařit kávu. / Hodně hořkou / Děvčico nešťastná, tys ho otrávil? www.bezrucy.cz. Délka představení: 140 minut (včetně přestávky). Vstupné: 400 Kč.

17. / Pá / 19:00 / Fabrika

Maturitní ples OA Svitavy 4.B

K poslechu a tanci zahraje kapela Epicentrum. Vstupné: předprodej 120 Kč, na místě 150 Kč.

17. / Pá / 20:30 / Alternativní klub Tyjátr

Záviš

Záviš, vlastním jménem Milan Smrčka (27. 9. 1956 v Citonicích u Znojma) je český zpěvák, písničkář a básník, bývá nazýván knížetem pornofilmu a jeho tvorba je také označována jako „ pornofilm“...

„Kdo nezná Záviše, nezná český folk“. Je označován za lidového umělce volnomyšlenkářského citění bez škatulky. Zveme vás na krále drsných balad do svitavského Tyjátru.

Vstupné: 120 Kč.

18. / So / 20:00 / Alternativní klub Tyjátr

BassEffect w/ Karpa vs. Pornz

Po delší pauze se Drum&Bassová tancovačka s názvem BassEffect vrací do svitavského Tyjátru. Opět se představí hned několik skvělých djs, kteří vás provedou sobotní nocí plnou Drum&Bassu. Djs: Karpa (Mindicted), PORNZ (Redrum), 3zer (Untouchables), Noxxia (Untouchables), Dave 87 (Untouchables), Kubis (Untouchables), WiZ DnB (Untouchables), DJ Erasure Brain, Deoxis, Esqo. Vstupné: do 22 hod. 100 Kč, po 22. hod. 150 Kč.

18. / So / 10:00–12:00 / městské muzeum a galerie

Poradenský den pro výtvarníky

Setkání výtvarníků – amatérů svitavského okresu různých žánrů a věku a diskuze s odborným lektorem nad přinesenými díly. Součástí poradenského dne je i výběr prací na výstavu Přehlídka 2020, která bude zahájena v sobotu 1. února. Pokud se ve svém volném čase aktivně zabýváte jakýmkoliv výtvarným činěním, jste srdečně zváni. Poradit a doporučit práce na výstavu přijedou malíři a restaurátoři manželé Jiří a Vendula Látalovi.

18. / So / 20:00 / Fabrika

Ples Zálesáci

Vstupné 250 Kč. Předprodej na tel. číslo 732 504 588 nebo na e-mailu: david.simek@svitavy.cz.

20. / Po / 10:00 / dětské oddělení knihovny

S knížkou do života

pozvánka na setkání rodičů s dětmi od 0 do 3 let Čtenářská dílnička s leporelem O Palečkovi, představení nových knih určených pro nejmenší děti. Na setkání je třeba se předem přihlásit na adrese so@booksy.cz.

21. / Út / 8:00 / Fabrika

Šachový turnaj mládeže

Krajský přebor. Pořádá Šachový klub Svitavy pod vedením Adolfa Krušiny.

21. / Út / 19:00 / Alternativní klub Tyjátr

Poopeek Roadshow 2020

+ koncert: Veronika Wildová & Divoko

Program večera:

18:30 otevření a registrace ZDARMA
19:00 představení bookingové platformy
20:00 diskuse s hosty & veřejná debata
21:00 vystoupení kapely
Veronika Wildová & Divoko

Hosté: Mary Blažková (ředitelka kulturních služeb Moravská Třebová).

Veronika Wildová je česká písničkářka a zpěvačka, vystupující se svou kapelou Divoko.

23. / Čt / 18:30 / Tyjáter

Večer na téma architektura

Svitavy a jejich budoucnost

Poslední večer na téma architektura se zaměří na hledání východisek pro další rozvoj architektury a urbanismu v našem městě. Hosty budou architekti Petr Stolín (svitavský rodák a držitel České ceny za architekturu 2019, autor rekonstrukce kavárny V Parku) a Osamu Okamura (děkan Fakulty umění a architektury Technické univerzity v Liberci). Pořádá občanská iniciativa Svitavy 2040. Vstupné dobrovolné.

23. / Čt / 18:30 / Ottendorferův dům – Muzeum esperanta

197. cestovatelský večer Asociace Brontosaura Podkarpatská Rus

V kraji osázeném hřebeny Karpatských hor zanechala své stopy předcházející éra Uherska i pozdější čas Sovětského svazu. Malá města v nížinách stráží mohutné hrady či jejich zříceniny, malebnost vesnic v horách dokreslují dřevěné kostely a po stránkách rozestě oborohy. Aspoň trochu nahlédnout do jeho krás a rozhlédnout se po hřebenech hor můžete na naší přednášce s promítáním... Uvádí: Martin Mitáš.

24. / Pá / 19:00 / Fabrika

Maturitní ples SOU Svítavy

24. / Pá / 20:30 / Alternativní klub Tyjáter

Kiss Czech Company + Hairy Groupies

Vstupné: 180 Kč předprodej (recepce Fabrika a klub Tyjáter od 4. 12. 2019, online přes SM-Sticket), 220 Kč na místě.

26. / Ne / 15:00 / Divadlo Trám

Zlatovláska, Šípková Růženka, Sněhurka, Dlouhý, Široký a Bystrozraký, Popelka

Představení klasických lidových pohádek vychází z tradice rodinného divadla a z dávnejší potřeby a snahy o autentický divadelní zážitek. Protože co mohlo být hezčího, než když rodiče (nebo nějaký hodný strýček) po nedělním obědě místo zapnutí televize vytáhli loutkové divadlo, počkali, až se sejdou sousedovic děti, a začali dětem hrát nějakou tu pohádku. Pohádky souboru DellArte jsou založeny také na prvčích improvizace, především pak na přímé spolupráci s dětmi. Dětem (a nejenom jim) tedy nepřináší improvizované hraní jen známou pohádku, ale i možnost aktivně se do děje zapojit. Vstupné: 80 Kč / rodinné pasy.

26. / Ne / 15:00 / Fabrika

Na muzice ve Fabrici

aneb Tančíme s dechovkou

K poslechu, tanci a dobré náladě zahraje Astra Svítavy, pod taktovkou Pavla Pospíšila. Vstupné: 80 Kč, ZTP a senioři 60 Kč.

28. / Út / 16:00 / Alternativní klub Tyjáter

Do nemocnice informovaně

Ostatní si k nám dovolí tolik, kolik jim my sami

dovolíme. Aby ostatní respektovali naše práva, musíme je my sami znát a vědět, jak je prosadit. Proto vás zveme na přednášku dnes již velmi známé Ágnes Němečkové, která společně s Petrou Langovou, zakladatelkou sdružení Juno Moneta, působí v hnutí Podpořte mě v osvětě? O právech při hospitalizaci. Mají za sebou mnoho úspěchů v oblasti prosazování práv ve zdravotnictví. Tento seminář je tak vzácnou a skvělou příležitostí k sebezvědomování. Uskuteční se 28. 1. 2020 od 16 h v Alternativním klubu Tyjáter. Cena: 350 Kč/osoba. Pozor! Kapacita je omezena. Je nutné se závazně přihlásit do 7. 12. 2019. Vstupné se bude vybírat v předstihu. Pořádá Matky Sobě z.s.

30. / Čt / 19:00 / Alternativní klub Tyjáter

Malina Brothers

Bratři Malinové, nejznámější „sidemani“ českého folku a country

Každý, kdo se někdy nachomýtl k české folkové, country nebo bluegrassové muzice, nemohl nenarazit na příjmení Malina. Talentovaní muzikanti a sourozenci – banjista Luboš (Druhá Tráva), kytarista Pavel (ex. Žalman a spol.) a houslista Pepa (Monogram) se totiž za několik posledních dekad objevili jako hudebníci či producenti snad na všech důležitých albech tohoto žánru u nás. Není náhodou, že jejich muzikantské kvality využívali nebo využívají interpreti a kapely různých žánrů od Lucie přes Pavla Bobka, Wabiho Daňka, Věru Martinovou nebo Lenku Filipovou. Bylo jen otázkou času, kdy se nakonec bratři sejdou ve společném projektu. Nakonec mezi sebe přizvali ještě dalšího náhodského rodáka, kontrabasistu a zpěváka Pavla Peroutku (Spirituál Kvintet).

Skupina má na svém kontě studiové album Rychlejší Koně vydané v roce 2013 a aktuální album Malina Brothers & Charlie McCoy. Jak už název napovídá, do rodiny předních hudebníků české country a folku přibyl legendárním nashvillským muzikantem Charlie McCoy (Bob Dylan, Elvis Presley, Simon & Garfunkel, Johnny Cash, Roy Orbison, Ringo Starr...), bez nadsázky označovaný jako nejslavnější světový hráč na foukací harmoniku. www.malinabrothers.cz. Vstupné: 200 Kč. Předprodej vstupenek od 16. 12. v recepci Fabriky (v den konání od 18:30 v pokladně kina Vesmír).

31. / Pá / 20:00 / Alternativní klub Tyjáter

Rockotéka

– rockové hity minulosti i současnosti + hraje-me na vaše přání.

31. / Pá / 19:00 / Fabrika

Maturitní ples SZŠ Svítavy

Předprodeje

Malina Brothers

30. 1. 2020 / 19:00 / Alternativní klub Tyjáter

Vstupné: 200 Kč

Jiří Kolbaba

Nepál: Himálajské dobrodružství

16. 3. 2020 / 19:00 / Fabrika

Vstupné: 180 Kč – předprodej, 230 Kč na místě (prodává i MIC Svítavy).

MIG 21 – Klubové turné „Hyjé“

9. 4. 2020 / 20:30 / Fabrika

Vstupné: na stání 360 Kč předprodej, na místě 420 Kč, na balkon 380 Kč předprodej, na místě 420 Kč.

Kollárovci

23. 4. 2020 / 18:30 / Fabrika

Vstupné: 400 Kč (prodává i MIC Svítavy).

Pokud není akce zrušena či přesunuta nebo jste vstupenky zaplatili platební kartou, není možné je vyměnit ani vrátit!

Vstupenky na pořady Střediska kulturních služeb a vstupenky do kina nelze rezervovat přes internet, pouze telefonicky (recepce Fabriky: tel. 731 677 692, 461 535 220) nebo e-mailem: recepce@kultura-svitavy.cz.

WORKSHOPY

18. / So / 8:00–16:00 / muzejní dílny

Pletěné loutky

Pod vedením výtvarnice **Edity Bártlíkové** se naučíte proměnit vlnu v krásné loutky dle vlastní fantazie (prstové i klasické). Cena 600 Kč/osoba, děti do 15 let 400 Kč (s dospělou osobou). V ceně je oběd i pitný režim.

25. / So / 8:00–13:00 / muzejní dílny

Anděl do betléma

Pod vedením Petra Steffana vyřežeme další z figurek do domácího betléma, tentokrát anděla. Program vhodný pro všechny generace, v ceně oběd a pitný režim. Cena workshopu je 600 Kč/osoba, děti do 15 let 400 Kč (pouze s dospělou osobou).

VÝSTAVY

do 12. 1.

Nad Betlémem vyšla hvězda

Zajímavosti ze sbírky Ústeckoorlických betlémů

Výstava betlémů ze Svítavy, Poličska, Litomyšlska a Ústeckoorlicka. Výstava se koná ve spolupráci s Městským muzeem v Ústí nad Orlicí.

do 19. 1.

Zrození svitavského betléma

Dočasná improvizovaná instalace velkého svitavského mechanického betléma před definitivní stavbou konstrukce a pohybového mechanismu.

Stálé expozice

Labyrint svitavských příběhů

Expozice je věnována vám všem, kteří chcete být vtaženi do poutavého vyprávění příběhu našeho města. Máte možnost vidět ukázkou předmětů, které byly majetkem domácností svitavských obyvatel v průběhu minulých století. Historické hodiny, cínové cechovní poháry, modrotiskové a perníkářské formy, sklo, porcelán.

Z historie praní

Unikátní expozice praček a historie praní ve svitavském muzeu. Součástí expozice je prádelna,

kde si můžete vyzkoušet, jak se pralo na valše, vymandlovat si prádlo na historickém mandlu a potěžkat, jak těžké bylo žehlení našich babiček.

Hledání hvězdy Davidovy

Oskar Schindler – Spravedlivý mezi národy
Expozice o holocaustu na pozadí života světově známého svitavského rodáka Oskara Schindlera. Výstava je doplněna projekcí dokumentů o osobnosti O. Schindlera a průvodcem expozicí v německé a anglické verzi.

Svitavské vily

Výstava vznikla jako součást projektu Slavné vily Pardubického kraje a najdete zde fotografie a texty o vilách, které si postavili naši předkové na přelomu 19. a 20. století, ale i současnou moderní architekturu bydlení ve městě.

Živá zed'

Venkovní galerie u Alberta **Rub a líc Bhútánského štěstí**

Fotografie Kristýny Tronečkové z cest po Bhutánu.

Muzeum esperanta

Muzeum esperanta

Ottendorferův dům (za čajovnou)

Jako jediné svého druhu v ČR muzeum představuje slovem i obrazem jazyk esperanto. Informuje o zajímavostech z historie i o možnostech současného využití znalosti jazyka, vystavuje knižní, fotografické, sběratelské a umělecké artefakty.

Současná výstava: „50 let od obnovení celostátní esperantské organizace“ a „Mládežnické esperantské hnutí“. Vstupenky v ceně 10 Kč jsou k dostání v pokladně MMG (Út–Pá 9–12, 13–16 h.) a v čajovně Krásná chvíle (Út–Ne 15–21 h.). Komentované prohlídky po předchozí dohodě na tel. 720 483 364.

Foyer Fabrika

45 let Svitaváčku

Průřez 45 letu historií dětského pěveckého sboru Svitaváček nejen ve fotografii.

2. patro

Olga Havlová a Výbor dobré vůle

Výstava zobrazuje počátky činnosti Výboru dobré vůle – Nadace Olgy Havlové, setkávání paní Olgy s dětmi a dospělými se zdravotním postižením, ale také se spřízněnými osobnostmi, například s princeznou Dianou, hercem Alainem Delonem či španělskou princeznou Kristýnou. Další fotografie zachycují prostředí tehdejších psychiatrických léčeben a ústavů sociální péče. Fotografie pořídili známí fotografové Ondřej Němec, Bohdan Holomíček, Přemysl Fialka, Gabriela Čapková, Zdeněk Chrapek a další.

3. patro

Kam až...Skupina 5+1

Výstava u příležitosti 180. výročí vzniku fotografie. Vystavující autoři: Pavel Rejtar, Petr Moško, Rudolf Němeček, Iva Palátová, Zdeněk Mudroch a Boguslaw Michnik.

4. patro

Rub a líc Bhútánského štěstí

Fotografie Matouše Hurtíka a Kristýny Tronečkové z cest po Bhútánu. Výstava je součástí cestovatelské přednášky, která proběhla 28. 11. v klubu Tyjátr.

Kino Vesmír

1. patro

Michal Hykel – Vážky

Vážky na fotografiích Michala Hykela.

2. patro

Diference pohledu II.

Pavlaína Dusilová a Michaela Matoušková se sešly a spojily pohledy, které jsou nespojitelné a neporovnatelné.

Divadlo Trám

POSED v obrazech

Výběr fotografií a plakátů z divadelní přehlídky **POSED (Podzimní setkání divadel)**, která se koná každoročně v Divadle Trám.

Doprovodné fotografie a plakáty mapují vývoj přehlídky.

KINO VESMÍR

2.–4. / Čt, Pá, So / 15:00 a 17:00

Zakleté pírkó ČR 2019 PREMIÉRA!

Nová pohádka Zdeňka Trošky vypráví příběh odvážné dívky, která se vydá do světa vysvobodit zakletého prince. Vstupné: 130 Kč / 94 minut.

2. / Čt / 19:30

Tenkrát podruhé Francie 2019

Jakou dobu byste chtěli zažít? V kulisách a s herci to je možné... Třeba do sedmdesátých let a prožít znovu první rande se svou ženou... Romantická komedie. Scénář a režie: Nicolas Bedos. Vstupné: 100 Kč / titulky / 115 minut.

3.–4. / Pá, So / 19:30

Nenávist USA 2019 PREMIÉRA!

Nový pohled na klasický horor. Scénář a režie: Nicolas Pesce. Vstupné: 120 Kč / od 15 let / titulky.

7.–8. / Út, St / 19:30

Amundsen Norsko, Švédsko, ČR 2019

Aby byl první, obětoval cokoli. Výpravny portrét dobrodruha, který dobyl jižní pól a jako první dosáhl se svými expedicemi obou pólů zeměkoule. Režie: Espen Sandberg. Vstupné: 120 Kč / titulky / 125 minut.

9.–10. / Čt, Pá / 19:30

Cats USA, UK 2019 PREMIÉRA!

Dnes večer dostane jedna jediná kočka šanci prožít další život. Legendární muzikál na filmovém plátně. Autor muzikálu: Andrew Lloyd Weber podle básní T. S. Eliota. Scénář a režie: Tom Hooper. Vstupné: 130 Kč / titulky / 106 minut.

10.–11. / Pá 17:00, So 15:00 a 17:00

Medvídci Boonie: Cesta do pravěku Čína 2019 PREMIÉRA

Vick a jeho medvědí bráchovci se dostanou do pravěku a už nemůžou zpátky! Animovaný rodinný film. Vstupné: 120 Kč / dabováno / 90 minut.

11.–12. / So, Ne / 19:30

Můj příběh ČR 2019 PREMIÉRA!

Podle skutečné události. O neuvěřitelné snaze dostat se ze dna, o ozdravné síle humoru, o ceně přátelství a také vůli otevřít srdce a nezanevřít na lásku... Na motivy bestselleru Zory Castillo Calaway. Režie: Libor Adam, Hana Hendrychová. Vstupné: 120 Kč.

14.–15. / Út, St / 19:30

Na nože USA 2019

Satirická komedie zábavným způsobem ukazuje, jak může dopadnout vyšetřování záhadného úmrtí autora detektivek... V hlavní roli Daniel Craig. Scénář a režie: Rian Johnson. Vstupné: 130 Kč / titulky / 130 minut.

16. / Čt / 19:30

Karel Svoboda: Šťastná léta ČR 2019 PREMIÉRA!

Dokument mapuje nejpłodnější období života skladatele Karla Svobody. Nahlédneme do skladatelova vnitřního života... Režie: Petr Klein Svoboda. Vstupné: 120 Kč / 90 minut.

17.–18. / Pá 17:00 3D, So 15:00 2D, 17:00 3D

Dolittle USA 2020 PREMIÉRA!

Kdyby tak každý doktor byl jako Dolittle. Nebojí se vyrazit na nebezpečnou výpravu, utká se s piráty, ale hlavně rozumí řeči zvířat. V hlavní roli Robert Downey Junior. Scénář a režie: Stephen Gaghan. Vstupné: 2D 130 Kč, 3D 150 Kč / dabováno / 106 minut.

17.–18. / Pá, So / 19:30 hodin

Případ mrtvého nebožtíka ČR 2019 PREMIÉRA!

Komedie, která si utahuje z kriminálek, jichž jsou dnes plné televizní obrazovky. Film využívá klišé kriminálního žánru. David Novotný, Hana Vagnerová a další. Režie: Miloslav Šmíd majer. Vstupné: 130 Kč / 95 minut.

21.–22. / Út, St / 19:30

Richard Jewell USA 2019

Drama Clinty Eastwooda podle skutečné události. Olympijské hry v Atlantě 1996 a nálezná batoha s výbušninou. Z hrdiny se náhle stává hlavní podezřelý... Vstupné: 130 Kč / titulky / 129 minut.

23. / Čt / 19:30

Extase Československo, Rakousko 1932

Jedno z nejvýznamnějších českých filmových děl 30. let. Jednu ze stěžejních rolí zde ztvárnila Hedy Kiesler, později se jménem Hedy Lamarr. Romantické, psychologické drama o erotických touhách a mileneckých vztazích. Vstupné: 60 Kč / 87 minut.

24.–25. / Pá 17:00, So 15:00 a 17:00

Velké přání Mexiko 2019 PREMIÉRA!

V malém mexickém městečku žije šestnáctiletá

Informace z kultury

Rok 2020 plný splněných přání

Máme před sebou rok 2020. Snad bude šťastný a i my budeme hledat smysl života ve věcech na první pohled jednoduchých, ale moc důležitých. Ve fungující rodině, přátelích, kteří nás nezklamou, a také v pomoci těm, kteří ji potřebují. A že existuje mnoho lidí, co dokážou rozdávat radost a s přátelským úsměvem pomáhat druhým, o tom jsem se opět přesvědčila v loňském roce. Myslím si, že si zaslouží velké poděkování a úctu všichni, kteří ve svém volném čase nezištně (třeba za guláš, čaj a kafe) pomáhají vytvářet příjemnou atmosféru nejen v muzeu, ale i při dalších kulturních, společenských i sportovních akcích ve městě. Bylo mi moc příjemně, když

jsem od mimosvitavských slyšela slova chvály na naše město a na ochotné a usměvavé dámy, které svým šarmem přesvědčily i pány kluky naučit se plést vánočku či zdobit perníčky.

Všem těm, kteří nám, profesionálním pracovníkům v kultuře, byli v předvánočním čase oporou, bych chtěla od srdce vzkázat, že si jejich pomoci velmi vážím. Díky nim jsem si jista, že to s tím současným světem vůbec není tak špatné, když kolem sebe máte dobré lidi. A že jich není málo!

Nový rok plný zdraví, splněných přání a štěstí přeje nejen za sebe, ale i za muzejníky
Blanka Čuhelová

Betlémy v muzeu pouze do 12. ledna

Ano, ještě do neděle 12. ledna můžete navštívit ve svitavském muzeu výstavu betlémů. Najdete zde čtyřicet betlémů historických vedle úplně novodobých, soubory vyrobené ze dřeva, papíru, keramiky, kukuřičného šustí, vizovického pečiva, ale i pletené. Základem výstavy jsou velké papírové betlémy z Ústeckoorlicka s mnoha desítkami figur, z nichž nejstarší je Täuberův z první poloviny 19. století.

Ten nejmladší betlém byl dořezáván pro svitavské muzeum těsně před zahájením výsta-

vy řezbářem Petrem Steffanem a je zasazen do svitavských reálií – Svatá rodina je umístěna před městskou baštou. V letošním roce očekáváme jeho rozšíření o další místní architektonické skvosty. Keramický betlém Aleše a Jiřiny Sekových byl pro letošní rok obohacen o figurky muzikantů „Svitavské dvanáctky“. Sami muzikanti zapůjčili do muzea na výstavu své keramické „portréty“. Poznáte je?

V přízemí budovy bude ještě do 19. ledna k zhlédnutí pracovní verze historického svitavského betléma, která se nám oproti očekávání rozrostla na 15 metrů délky. Betlém pro město Svitavy už od roku 2012 restaurují Šárka a Petr Bergerovi z Písečné a Kamil Andres z Třeběchovic pod Orebem, v loňském roce se k nim připojili ještě Vendula a Jiří Látalovi z Litomyšle. Pokud se zajímáte o techniku, určitě vás zaujme část původní mechaniky, kterou restaurátor Kamil Andres zrestauroval, doplnil replikami svitavských figur, rozpohyboval a umístil do speciální vitríny.

Blanka Čuhelová

Seriál: Naše nulítky (1)

Tak jsem přemýšlel, o čem budu dál psát v roce 2020. Před dvěma roky se seriál o památkovém okruhu zastavil u dílu číslo 59, dal jsem si pauzu s památkami a věnoval se historickým událostem osmičkovým a devítkovým. Začalo mne to bavit, a tak se letos na tomto místě budou objevovat události s nulou na konci. Sám jsem zvědav, kdy mi dojde munice. A protože název Svitavské nuly je nehezky, pojmenuji seriál neologismem. Tedy otevíráme Naše nulítky.

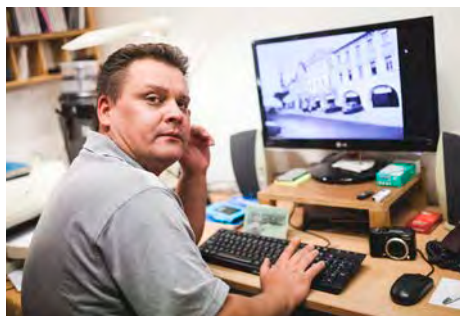
Začnu v mrazivém středověkém 21. lednu 1330. Tehdy olomoucký biskup Jindřich (Hynek) z Dubé udělil svitavskému rychtáři Gerlachovi obnovená práva na zdejší rychtu. Jakoby se i ve Svitavách opakoval rok starý příběh z Lačnova, z něhož ale víme, že Lačnovským staré privilegium shořelo. O osudu prvního svitavského privilegia biskupa Bruna z poloviny 13. století toho ale moc nevíme. Dostal jej v roce 1266 Helembert a ten ho později tak dobře založil, že se už nikdy nenašlo. Mimochodem ztráta významných dokumentů nebyla v té době ničím zvláštním, protože se při jejich úřední obnově často stávalo, že nová privilegia byla daleko výhodnější než ta ztracená. Záleželo na síle vyjednavatelů. A Gerlach se opravdu snažil. V obnoveném privilegii je vyjmenován majetek rychty. A není ho málo. K rychtě náležely třeba lázně (nevíme sice, kde stály, ale existovaly), tři domy na náměstí, půldruhého masného krámu (řeznictví bylo řemeslem se zlatým dnem), čtyři pekařské krámy (jíst se musí), 16 ševcovských stolic (bez komentáře, stolice jsou dílny). K rychtě dále plynula třetina z celkového počtu udělených pokut ze při řešených před rychtářem (raději nechám bez komentáře). Mnohem zajímavější je údaj, že rychtáři patřily více než 4 lány ve Čtyřiceti Lánech. Takže kromě výměry majetku, což bylo asi 85 hektarů, zde máme první písemnou zmínku o Čtyřiceti Lánech. Obec asi vznikla současně se Svitavami jako zemědělské zázemí města, ale v listinné podobě je doložena právě v tomto privilegii. Tedy 21. ledna Lány oslaví 690 let. A jen tak na okraj: výměra 40 lánů (něm. Vierzig Huben) je největší plochou, ze které zakladatel vsi nemusel odvádět poplatky svému lennímu pánu. Všechno mělo svou logiku i ve středověku.

Do majetku svitavské rychty, která stávala na horní části náměstí (AMD), náležel i plat ze tří mlýnů před městem a sama vlastnila mlýn o třech kolech v Březové. Není divu, že rychtář byl ve Svitavách do roku 1599 nejvyšší autoritou.

Radoslav Fikejz

Vloni spatřily světlo světa knihy hned od tří svitavských autorů. Představme je blíže.

Svitavské osmy

Historik muzea Radoslav Fikejz je autorem publikace *Svitavské osmy*. Ta není kronikou Svitav ani historickým průvodcem, jejím posláním jsou události a situace, které spojuje čas: letopočet s osmičkou na konci.

Radku, proč kniha „Svitavské osmy“, když vlastně skončil rok s devítkou na konci a začíná desetiletí zase od nuly?

„Svitavské osmy vznikaly dlouho. Už v roce 2017 jsme se začali v muzeu bavit, co uděláme v roce stých narozenin republiky. Připravili jsme výstavu Svitavské osmy a těch 70 panelů dalo tolik práce, že nám přišlo líto výstavu jen tak sbalit, uložit do depozitáře a nic víc. A protože výstava měla úspěch, snad to není neskromné, a byl jsem s ní spokojen, tak dostala knižní podobu.“

Co Tě z profesního hlediska nejvíce při probírání textů překvapilo, co zaujalo?

„Jsou věci, které v hlavě opravdu nenosím. Nechce se mi to pamatovat, takže si to rafinovaně mažu z paměti. Čím více mažu, tím se mi hlava zapleveluje tím smazaným. Je to jako v počítači. Je to tam, dokud se nevysype koš a málokdo ví, že i když koš vysypete, stále to tam je. Takže jsem bez překvapení.“

Dívám se na dějiny jako na divadlo. Přemýšlím o nich, o městě. Mám výhodu: zdroje fotografií, které se dají libovolně zvětšit. A když v roce 1938 wehrmacht obsadil pomnichovské Svitavy, neexistovalo na náměstí okno bez hákového kříže. To uvidíte, jakmile si fotku zvětšíte. Mrazí z toho. My dnes víme, jak hanebný byl nacismus, ale lidé tenkrát to vnímali jinak. Stejně tak vypadalo bezmocné počmárané město v srpnu 1968. Fotky jsou plné emocí a vzbuzují vzpomínky. O to jde především.“

Víš, která událost zahýbala Svitavami v průběhu dějin nejvíce?

„Ano. Z hlediska tragiky velkých dějin to byl bezesporu rok 1618 a následných 30 let bojů ve válce, která neměla vítěze. Naše království mělo našlápnuto ke kapitalismu holandského typu, navíc v tolerantním prostředí tří konfesí. Byl to evropský unikát a po Bílé hoře byl ten tam.“

Pak snad rok 1781 a požár města, hladomor a bída. Možná překvapí, že nejmenuji rok 1938. Jakkoliv je to rok tragický, město nezasáhl, protože bylo z 90 % německé.

No, ale kdybych si měl opravdu vybrat zlom v dějinách města – byl to rok 1848 a železnice.

Železnice udělala ze Svitav industriální město a definitivně ho změnila.“

Plánuješ pokračování?

„No, ještě nevím, ale bavili jsme se Milanem Báčou o nové knize. Měla by se jmenovat Svitavský uličník, ale existuje pouze v námetu. Navíc, nesmím ani naznačovat. Takže jako kdybych nic neřekl. Stejně nevím, kdo ten uličník bude. Asi kluk ze Svitav. To je ale hudba budoucnosti.“

Lačnovská ohlédnutí

Mojmír Fadrný přibližuje historii místní části Lačnov. Vyprávění začíná první zmínkou ve 12. století a končí zhruba na konci 50. let dvacátého století, když byl Lačnov připojen k městu Svitavy.

O čem Vaše knížka pojednává?

„Kniha není kronikou Lačnova ani odbornou prací. Je to sbírka některých historických událostí, příběhů či vzpomínek z minulosti Lačnova. Obsahuje informace, které nebyly nikde takto publikovány a mohou rozšířit čtenářům vědomosti o minulosti. Část knihy se věnuje životu německého obyvatelstva, které staletí na Hřebečsku žilo a zanechalo své kulturní dědictví. Je zde popsáno osídlování Lačnova českým obyvatelstvem po roce 1945 a zmíněn je i společenský život v poválečné době.“

Který úsek Lačnova máte nejraději? A proč?

„To je těžká otázka. Na první pohled samotná obec ničím zvláštním nezaujme. Když si člověk prohlédne obec nejen z hlavní silnice, ale i ze zadních cest, či se vydá po cestách do polí a lesů, najde mnoho pěkných a zajímavých míst. Krásné jsou výhledy z některých návrší, příjemné jsou procházky ve zdejších lesích. Přitahují mě i vodní plochy blízkých rybníků. Protože jsem zde prožil část života, mám osobní vztah k řadě míst v Lačnově. Samotná obec se rychle mění.“

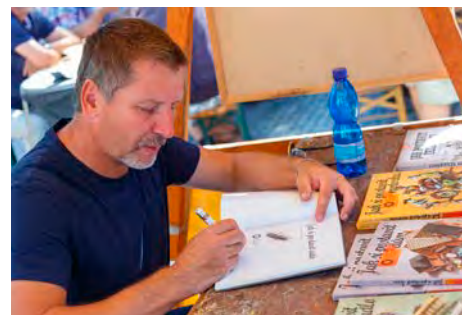
Kterou pasáž ze své knížky považujete za nejvíce povedenou?

„Některé pasáže knihy se psaly snáz. To byly především vzpomínky pamětníků. Některé pasáže mi daly dost zabrat. Při svém bádání jsem si dělal výpisky z německy psaných matrik od 17. století či jiných dokumentů. Musel jsem se také zorientovat v německých rodech, které zde žily. Staré ručně psané německé zápisy jsou špatně čitelné a část matrik je psána i latinsky. Bylo to přímo detektivní pátrání. Našel jsem příbuzenskou provázanost zdejších německých rodin a poznal jsem částečně i životní příběhy

řady obyvatel Lačnova. Za přínos považuji, že jsem z hlubin zapomnění v knize zapsal jména řady osob, které v Lačnově kdysi žily.“

Na co se Vás lidé v souvislosti s knihou nejčastěji ptají?

„To je různé. Důležité je, že je o knihu zájem a našla si čtenáře. Někdo se ptá, proč tam není více popsána historie hasičského sboru či jiných spolků. Mnozí za mnou přicházejí s novými příběhy z poválečných let, jak se tradují v jejich rodinách. Ptají se i na původ fotografií a mnozí oceňují letecké snímky Lačnova a okolí. Čtenáři si všimají i pěkného grafického zpracování a kvalitního tisku.“

Mimoprostor a základy moderní fyziky

V pořadí šestá kniha Martina Sodomky. Autor a rovněž majitel grafického studia vytvořil od roku 1994 na 2500 knižních obálek. První knihu Edice technických pohádek vydal v roce 2012 vlastním nákladem. Všechny jeho knihy se dosud těší velké oblibě, jsou překládány i do cizích jazyků (celkem do 18), a to i do těch exotičtějších.

Jaké téma zpracovává Vaše nejnovější kniha Mimoprostor a základy moderní fyziky?

„Kniha Mimoprostor je kombinací sci-fi příběhu a jednoduchých výkladů základních oblastí moderní fyziky. Mnozí lidé si možná myslí, že ty největší zázraky najdou ve světě pohádek. Existuje ale svět, kde se dějí věci mnohem méně uvěřitelné a ve srovnání s nímž blednou i ty nejbujnější výplody lidské fantazie. Ten svět je tady, ukryt v jemných vláknech reality, která nás obklopuje. Není to žádný prelud, nýbrž pravda, objevená a prokázaná moderní fyzikou. Kniha Mimoprostor vám může podivuhodné záhady současné fyziky trochu poodhalit.“

Kolikátá kniha to je? Víte, že jste vydal publikace o tom, jak si postavít železnici, motocykl, letadlo...

„Je to celkem šestá kniha a zároveň první svazek z edice Technické beletrie.“

Která z knih je Vaší srdeční záležitostí?

„Nejoblíbenější mám vždy tu poslední knihu.“

A na čem pracujete nyní?

„Momentálně pracuji na zakázce pro Albatros, kreslím knihu o traktorech. Od příštího roku začnu pracovat na druhém díle Edice technické beletrie – zaměřím se na výpočetní techniku pro děti a mládež – navzdory tomu, že děti a mládež počítačům určitě rozumějí víc než já...“

Petra Soukupová

5. 1. / Ne / 19:00 / Ottendorferův dům
Novoroční koncert:
Moravské klavírní trio + hosté

Již tradiční Novoroční koncert Moravského klavírního tria (Jana Ryšánková – klavír, Jiří Jahoda – housle, Miroslav Zicha – violoncello) se slavnostním přípitkem. Hosty na tomto koncertě budou Ivana Pavlů – soprán a Martino Hammerle-Bortolotti – baryton. V rámci projektu Šance pro mládí vystoupí před koncertem žák ZUŠ Svitavy Juraj Mjachký (3. roč. klavír) pod vedením Lukáše Moravce.

Moravské klavírní trio ve spolupráci s renomovanými operními hosty, sólisty Národního divadla v Praze a v Brně, představí svátečně laděný program, zaměřený také na slavné árie a dueta z oper a operet světového repertoáru. Koncert jistě potěší všechny generace diváků, kteří se chtějí první dny v novém roce se sklenkou v ruce pobavit při vtipných hereckých výstupech pěveckých hostů a poslechnout si řadu krásných melodií.

30. 1. / Čt / 19:00 / Alternativní klub Tjatr
MALINA BROTHERS
Bratři Malinové, nejznámější „sidemani“ českého folku a country

Každý, kdo se někdy nachomýtl k české folkové, country nebo bluegrassové muzice, nemohl nenařít na příjmení Malina. Talentovaní muzikanti a sourozenci – banjista Luboš (Druhá Tráva), kytarista Pavel (ex. Žalman a spol.) a houslista Pepa (Monogram) se totiž za několik posledních dekád objevili jako hudebníci či producenti snad na všech důležitých albech tohoto žánru u nás. Není náhodou, že jejich muzikantské kvality využívali nebo využívají interpreti a kapely různých žánrů od Lucie přes Pavla Bobka, Wabiho Daňka, Věru Martinovou nebo Lenku Filipovou. Bylo jen otázkou času, kdy se nakonec bratři sejdou ve společném

projektu. Nakonec mezi sebe přizvali ještě dalšího náhodského rodáka, kontrabasistu a zpěváka Pavla Peroutku (Spirituál Kvintet).

Vstupné: 200 Kč. Předprodej vstupenek od 16. 12. v recepci Fabriky (v den konání od 18:30 v pokladně kina Vesmír).

20. / Po / 10:00 / dětské oddělení knihovny
S knížkou do života

– pozvánka na setkání rodičů s dětmi od 0 do 3 let

Projekt Bookstart, v českém prostředí pojmenovaný S knížkou do života, je mezinárodní iniciativa, jejímž cílem je rozvíjet čtenářství od útlého dětství. Městská knihovna ve Svitavách je do projektu zapojena již druhým rokem. Každé dítě na slavnosti vítání občánků obdrží dárkový balíček a poukaz na registraci do knihovny. Cílem projektu je také vést rodiče k pochopení významu společných chvil rodičů a dětí strávených nad knihou.

Během roku se uskuteční v knihovně setkání rodičů s dětmi do tří let, představíme rodičům nejnovější knihy určené pro nejmenší děti a připravíme kratičký program s knihou a následnými aktivitami. Na prvním setkání v novém roce si budeme číst a hrát si s leporelem O Palečkovi. Počet míst je omezen, proto je potřeba se na setkání přihlásit na adrese so@booksy.cz a uvést i případné starší sourozence, kteří přihlášené děti doprovodí. **Jindřiška Soudková**

KLUBY V KNIHOVNĚ

6. / Po / 18:00 / městská knihovna

Filmový klub:

Ženy na pokraji nervového zhroucení
Titulní hrdinku Pepu (Carmen Maura) opustí dlouholetý milenec Ivan (Fernando Guillén) právě ve chvíli, kdy ho nejvíce potřebuje. Proč ho Pepa shání a co všechno je kvůli tomu ochotná podstoupit, odhalí tato spletitá a zároveň trochu bláznivá komedie Pedra Almodóvara odehrávající se v jednom velkoměstském bytě v Madridu. Almodóvar zde ve vizuálně vytříbeném a barevně hřejivém snímku přináší jasný feministický vzkaz všem mužům, kteří především ve vztazích myslí hlavně na sebe. Hlavní role: Carmen Maura, Antonio Banderas, Rossy de Palma, Fernando Guillén. Režie a scénář: Pedro Almodóvar. Klub vede Michal Kadlec.

8. / St / 17:00 / městská knihovna

Fantasy klub

V programu lednového Fantasy klubu se zaměříme na knihy a komiksy, které se inspiřují videohrami. Pokud tedy máte mezi svými kamarády hráče počítačových her, které byste rádi přivedli ke knihám, určitě je tentokrát vezměte s sebou. Povídat si budeme o knihách a komiksech inspirovaných Minecraftem, Robloxem, oblíbenou střílečkou Fortnite nebo příběhovými světy Assassin's Creed, Warcraft, Diablo

a mnoha dalšími. Pochopitelně nebude chybět pravidelný přehled komiksových a knižních novinek z žánrů fantasy, sci-fi a dětských hororů za poslední měsíc. Klub vede Michal Římal z knihkupectví Minotaur, určen je pro děti od 8 do 12 let.

15. / St / 16:00 / městská knihovna
Čtenářský klub pro nejmenší

Hlavní náplní klubu je práce s knihou – předčítání, vyprávění, tvoření. Klub je určen pro děti od 3 do 7 let. Zveme všechny malé i velké knihomoly!

Podpora manuální zručnosti
na ZŠ Svitavy, Felberova 2

Od začátku října probíhá na ZŠ Felberova ve Svitavách, pod záštitou Střediska volného času Tramtáryje, zájmový kroužek „Kutílek“. Jeho cílem je rozvíjet a podporovat u malých dětí rukodělnou dovednost a tvořivost, naučit je rozpoznávat a používat nářadí a umět s ním pracovat. Kroužek se zaměřuje na využití dřeva. Nejdříve na různých odřezcích si děti odzkoušejí základní způsoby opracování a pak teprve z polotovarů, které jim připraví vedoucí kroužku, dokončují a kompletují drobný výrobek. I k tomu využívají zbytkových odřezků a materiálů, které získávají od dřevozpracujících firem z okolí. Mezi tyto dárcy patří Dřevozávod Pražan Polička, Treppart Moravská Třebová, Dipro Proseč, ale i VOŠ a SŠ technická v České Třebové, z které je i vedoucí kroužku Pavel Černý. I díky této škole si může vedoucí kroužku připravit z různých odřezků v truhlářské dílně polotovary pro zhotovení zajímavých výrobků. Kromě rozměřování a řezání, broušení, lepení a spojování hřebíky se děti k složitějším pracím ještě nedostaly, ale už si domů odnesly obráček a míchačku, ptáčka na špejli, koníčka, dvě krmítka a adventní svícen. Ke vzniku těchto výrobků výrazně přispívá vybavení školní dílny a polytechnické učebny s kompletním technickým a řemeslným vybavením. V kroužku je převaha děvčat, ale je úžasné, jak se šikovně a se zájmem všichni staví k práci. A právě to je to nejdůležitější. Aby se utvářel vztah k materiálu, nářadí, samostatně i kolektivně manuální práci, která jim i okolí přinese radost a potěšení. **Ondřej Komůrka**

31. 1. / Pá / 8:00–17:00/
Čenkovice – Červená Voda

Prázdninová lyžovačka s Tramtáryji

Jednodenní lyžařský zájezd do Čenkovic. V ceně zájezdu jsou zahrnuti instruktoři lyžování a doprava. Cena se bude odvíjet od počtu přihlášených účastníků. Na zájezd je nutné se přihlásit online na <https://svcsvitavy.iddm.cz> nejpozději do 20. 1. 2020. Více informací Ondřej Komůrka, tel. 732 418 174, e-mail: ondrej.komurka@svitavy.cz

Připravujeme na únor:

10.–14. / po–pá /
Příměstský tábor v Tramtáryji

16. / Ne / Svitavský stadion Karneval na ledě aneb Rozloučení s bruslařskou sezónou

KRŮČEK

Rodinné a mateřské centrum

Co nás čeká a nemine v Krůčku v roce 2020

S končícím rokem 2019 bychom vám všem chtěli poděkovat za přízeň i podporu v roce 2019. Díky vám, „krůčkovským“ rodinám, jsme úspěšně zrealizovali **kampaň Zachraňme mateřská a rodinná centra**. Touto cestou bychom vám chtěli předat poděkování z center v celé České republice! Bez vaší podpory bychom se do kampaně nepustili a bez této kampaně by nebyla vyjednána finanční podpora MPSV pro centra. Vážíme si Vás všech, kteří jste přišli s námi točit videa, i všech, kteří jste informace šířili a podepisovali petici. Nebylo to marné! V současné době se podařilo spojit všechny zastřešující organizace a pomalu se rozbíhá dialog o financování služeb v dalších letech. My si přejeme, aby chom podobné kroky, kdy se musí bránit fungující systém, v budoucnu nemuseli opakovat. Poděkování patří také městu Svitavy a Odboru sociálních věcí a zdravotnictví. Celá kampaň je nám připomínkou toho, že za správnou věc má smysl se ozvat. A také je nám kapkou naděje, že zdravý rozum tu ve společnosti ještě je.

Přejeme vám všem šťastný a láskyplný rok 2020, plný zdraví a radosti! A k radosti vás i vašich dětí si poznamenejte do diářů tyto termíny vašich oblíbených akcí: v 1. pololetí vás čeká Karneval (1. 3.), jarní bazárek (31. 3.–2. 4.), Den dobrovolnictví (16. 4.), Malíčkův den (15. 5.), Výtvarné řádění (5. 6.) a Vítání prázdnin (24. 6.). V létě nepřijedete o tradiční příměstské tábory, na podzim pak o happening Znáte Krůček? (3. 9.), Podzimní bazárek (21.–23. 9.), Halloween (30. 10.) a Andělského Mikuláše (3. 12.).

Kateřina Novotná a Kateřina Burešová

Krajská olympiáda seniorů

Ve čtvrtek 21. listopadu 2019 se v hale Sokola Pardubice konal první sportovní den seniorů

Pardubického kraje. Řadu disciplín absolvovalo celkem 70 zástupců z různých koutů regionu. Z deseti svitavských reprezentantů se nejlépe umístil Petr Špaček, který získal celkově 4. místo v soutěži, za jednotlivé disciplíny obdržel 1 stříbrnou a 1 bronzovou medaili. Krásný výkon předvedl i Jaroslav Pražák, ten získal v jednotlivých disciplínách 1 zlatou, 1 stříbrnou a 1 bronzovou medaili. Sportovní klání doplnila i beseda ke změnám požadavků na seniory v souvislosti se silničním zákonem a diskuse s vedoucí odboru prevence Městské policie Pardubice na téma násilí na seniorech, problematika „šmejdu“, dopravy atd. Přítomna byla i zdravotní služba s nabídkou měření tlaku a pro případ nutného zásahu. Všem seniorům děkujeme za reprezentaci a gratulujeme!

Milena Brzoňová

8. 1. / St / 13:00 / Městské muzeum a galerie Návštěva městského muzea

Prohlídka výstavy betlémů ze Svitavska, Poličska, Litomyšlska a Ústeckoorlicka. Akce pouze pro členy klubu!

21. 1. / Út / 13:00 / Bowling-Squash centrum, ul. Olbrachtova Bowlingový turnaj

Turnaj pouze pro členy klubu!

Upozornění!

Prosíme členy, aby na akce pořádané klubem seniorů nosili platné členské průkazy s vyznačením poplatku za registraci na příslušný kalendářní rok. V měsíci lednu až březnu akceptujeme úhradu příspěvku za předešlý rok. Pravidelná klubová setkání začínají v pondělí 6. ledna 2020. Těšíme se na vás!

Milena Brzoňová

www.ks.svitavy.cz nebo www.facebook.com/kssvitavy.

ZO KARDIO SVITAVY

V novém roce opět spolu a rádi

Prosinec byl měsíc vyhrazený bilancování a plánování činnosti na další období.

Členové naší organizace s potěšením vyhodnotili činnost na výroční členské schůzi dne 2. 12. 2019. Mimo neopominutelných bodů jednání, kdy bylo schváleno hospodaření, byl i přijat rámcový plán činnosti na rok 2020. Výbor doznal jedné změny za odstupujícího člena. Ještě v prosinci (7. 12.), se uskutečnila vycházka do Kamence u Poličky spojená s nejen prohlídkou obce, ale i s návštěvou tradiční vánoční výstavy, kde bylo možné si některé exponáty koupit, případně se nechat inspirovat k obdobným výtvorům.

První setkání v roce 2020 se uskuteční 11. ledna, kdy se sejdeme při procházce po Poličce, spojené s přednáškou Mgr. Tomanové o zdravém životním stylu, nejen seniorů, v sále „restaurace U Mrštíků“. Odjezd účastníků ze Svitav vlakem v 10:00.

V následujících měsících jsou připravovány další vycházky a setkání, kdy budeme blíž poznávat krásy okolních míst a obcí.

Z plánu na rok 2020 uvedeme několik, pro některé členy, nových míst k navštívení:

Únor – Borová u Poličky (Memoriál J. Hamerníka), Oldřich (kuželky)

Březen – Muzeum Dr. Emila Holuba, Holice v Čechách,

Duben – výroční schůze, „Pálení čarodějnic“ v hasičské zahradě v Poličce

Květen – Vysoké Mýto, Vraclav

Červen – Daňkovice (rozhledna), Dolní Dobrouč (pochod přes kopce a dolíky)

Červenec – Náměšť nad Oslavou, Ivančice na Hané

Srpen – ZOO Dvůr Králové nad Labem, přehrada Les Království

Září – Baťův kanál, Strážnice

Říjen – Kutná Hora

Listopad – divadlo, Brno

Prosinec – výroční schůze, vánoční inspirace (Kamenec u Poličky, Veselý Kopec)

Změna cíle je v závislosti od volných termínů a je možné je měnit. Vše bude včas oznámeno.

Těšíme se na setkání. Marie Stejskalová

KLUB PŘÁTEL ESPERANTA

Pozvánka na čajovou akci do Muzea esperanta

V polovině letošního roku se Klub přátel esperanta ve Svitavách přihlásil do celosvětové fotografické soutěže na téma „Láska a čaj“. Nyní akce pokračuje tím, že v přihlášených zemích proběhne výstava některých úspěšných fotek, přednáška o pěstování čaje, zpracování čaje, čajových zvyklostech ve světě a čajová ceremonie čaje včetně ochutnávky mnoha druhů čajů dodaných přímo od výrobců. Čajovou ceremonii předvede Li Huang z Číny. Akce proběhne v češtině ve čtvrtek 16. ledna 2020 od 18 hodin v Muzeu esperanta (za čajovnou v přízemí Ottendorferova domu). Těšíme se na vás.

Libuše Dvořáková

ASOCIACE BRONTOSAURUS

197. cestovatelský večer Asociace Brontosaura
Čt / 23. / 18:30 hod. /

Muzeum esperanta Svitavy

Podkarpatská Rus

Podkarpatská Rus je území, které na východě navazuje na Slovensko a dnes je součástí Ukrajiny. V období mezi světovými válkami však bylo součástí Československa a i dnes je P. R. propojena s Českem množstvím zahraničních dělníků z této oblasti. V kraji osázeném hřebeny Karpatských hor zanechala však své stopy i předcházející éra Uherska a pozdější čas Sovětského svazu. Malá města v nížinách stráží mohutné hrady či jejich zříceniny, malebnost vesnic v horách dokreslují dřevěné kostely a po stráních rozestě obořů. V nížině řeky Tisy na hranicích s Maďarskem jsou stráně porostlé vinohrady. U Rumunska se pro změnu nacházejí mohutná ložiska soli kamenné a vesnické domy mají rozměry menších zámečků. Přepestrý a malebný je tento kout Evropy. Aspoň trošku nahlédnout do jeho krás a rozhlédnout se po hřebenech hor můžete na naší přednášce s promítáním... Uvádí: Martin Mitáš.

Ze svitavských škol

Gymnázium Svitavy

Aktuálně z gymnázia

- Několika besedami, výstavkami, komponovaným pásmem z dílny kvartánů si gymnazisté připomněli výročí 17. listopadu,
- volejbalové týmy chlapců i děvčat postoupily po vítězství v okresním kole do krajského kola,
- tým školy vyhrál 51. ročník basketbalového turnaje „O pohár 17. listopadu“, jednoho z nejstarších školských turnajů v naší zemi,
- oktáván Z. Gazdík převzal v prosinci v prostorách Krajského úřadu Pardubického kraje ocenění Mladý talent Pardubického kraje 2019, oceněn byl mj. i za loňský úspěch v soutěži Angličtinář roku 2018, kdy obsadil 1. místo v ČR a celkové 6. místo na světě,
- gymnázium zorganizovalo zájezd do předvánoční Vídně, jde o jednu z tradičních akcí školy, při které žáci poznávají cizí země,
- svitavské gymnázium zveřejnilo informace o přípravných kurzech k přijímačkám v roce 2020 a o přijímačkách nanečisto. **Milan Báča**

MŠ Čs. armády

Poděkování

Děkujeme zaměstnancům SVČ Tramtáryje a muzea ve Svitavách za možnost zapojit se do projektu Map 2 – polytechnika. Děti si vyzkoušely práci se dřevem a vlastnoručně si vyrobily domečky, auta, vláčky a další hračky.

Gabriela Veselá za kolektiv MŠ

MŠ Svitavy-Lačnov

Projektový den v MŠ Lačnov

Dne 21. 11. u nás proběhl interaktivní projektový den zaměřený na Austrálii a Nový Zéland. Do připravených aktivit se společně zapojili rodiče se svými dětmi. Měli tak jedinečnou možnost zjistit a vyzkoušet si, jak se jejich děti v centrech aktivit vzdělávají, se zájmem zapojují a učí

se novým věcem netradiční formou. Některé aktivity rodiče překvapily, a jiné dokonce i pobavily. Nejvíce byla navštěvována centra: Divadlo – malování na obličej; dramaturgie novozélandského bojového tance Haka. Objevy a pokusy – aktivní sopka; vytvoření moře a života v něm. Domácnost – příprava tradičního australského dezertu Lamingtons. Dílna – výroba mýdla s eukalyptem. Kostky – stavby mostů či mrakodrapů; obrysy australských zvířat. Velice nás potěšila 100 % účast rodičů. Společně jsme prožili příjemné odpoledne plné zajímavých aktivit v krásné podzimní atmosféře. **Lenka Trávníčková**

Obchodní akademie

Stalo se na obchodní akademii

Nevšedním způsobem si připomněli žáci i učitelé obchodní akademie dobu před 17. listopadem 1989. Všichni se vrátili o 30 let zpět, takže žáci své učitele jeden celý den oslovovali „soudružko učitelko, učiteli“, zapisovalo se do klasických papírových třídnic, o přestávce všichni pod dozorem učitelů svačili za chůze na chodbách, i na klasický obězník s výzvou na sbírku solidarity došlo. Součástí dne byly také workshopy, během kterých se žáci dozvídali o tom, jak fungovala naše společnost před rokem 1989.

Novinkou v životě obchodní akademie je vznik **nové vzdělávací aktivity, a to studentské firmy**. V listopadu 2019 skupina žáků podepsala při malé slavnosti smlouvu o společnosti (viz foto), a založila tak studentskou firmu ECOA, jejímž předmětem činnosti je výroba a prodej textilních tašek a sáčků a pořádání bazárků za účelem získávání kapitálu. **Milan Báča**

SOU Svitavy

Zapojili jsme se do soutěže TECHNOhrátek

SOU Svitavy se přihlásilo do soutěže TECHNOhrátek „Co dokáže škola“. Soutěžilo zde deset vybraných artefaktů z deseti různých škol. SOU

Svitavy se prezentovalo výrobkem našich žáků z maturitního oboru mechanik – seřizovač. Tento artefakt – šachové fugurky včetně šachovnice vyrobili žáci (Jaromír Ješina, Matěj Pomšár a Daniel Herynek) v průběhu tohoto školního roku od října do listopadu v rámci odborného výcviku pod vedením učitele Pavla Betlacha. Práce hodnotila odborná porota a další kategorie hlasování proběhla na facebookovém profilu projektu. Vyhlášení vítězů se bude konat 22. ledna a my věříme, že se také umístíme.

Alice Štrajtová Štefková

Speciální základní a střední škola

Kdo si hraje, nezlobí!

Dne 20. listopadu 2019 proběhl ve Speciální základní škole a střední škole Svitavy Den otevřených dveří. V tento den se mohli žáci, pedagogové i příchozí návštěvníci zapojit do nejrůznějších herních aktivit, které tvoří součást výchovně-vzdělávacího procesu. Při těchto činnostech se žáci vždy nejen dobře baví, ale současně si osvojují nové vědomosti a dovednosti. Tak jako je pestrá škála speciálních potřeb našich žáků, stejně tak byl pestrý výběr připravovaných her. Jak již zdůraznil Jan Amos Komenský, škola hrou stojí nad pouhým memorováním. Dne otevřených dveří jsme si všichni společně užili a těšíme se na ten následující, který proběhne dne 5. 2. 2020. Tímto vás všechny srdečně zveme!

Bohdana Chudomská

Střední zdravotnická škola

Co se děje na „zdravec“

Ve středu 27. listopadu proběhl již třetí ročník **Zdravohrátek**, projektu Pardubického kraje na podporu zdravotnických škol. Žáci ZŠ z celého okresu si vyzkoušeli základy resuscitace, běh se záchranářským batohem, určování krevních skupin, baňkování nebo poznávání lidských kostí a orgánů. Školní jídelna SZŠ získala ocenění Pardubického kraje **Gastrohvězda školních jídelen**. Ocenění bylo uděleno za podporu zdravého stravování a za účast v projektu „Regionální vaření – kuchyně našich babiček“.

Studenti SZŠ dosahují v poslední době **významných sportovních úspěchů**. Martin Jurka, masér 3. ročníku, je mistrem Evropy v dorostenecké kategorii silového trojboje. V kolektivních sportech dívky porazily v basketbalu výběr gymnázia a postoupily do okresního kola soutěže, chlapci zase ve středoškolské lize zvítězili ve florbalovém turnaji. Srdečně zveme všechny uchazeče o studium na **dny otevřených dveří**, které se uskuteční v sobotu 18. 1. a 8. 2. (od 9 do 13 hodin). **Radim Dřimal**

ZŠ Felberova

Novinky ve školní jídelně

Od 6. 1. 2020 se v naší školní jídelně opět vaří! Naše strážníky přivítáme v nových, moderně vybavených prostorách. V prvním školním lednovém týdnu se bude připravovat pouze jedno jídlo, ale od 13. 1. bude možné vybrat si ze dvou pokrmů a čekají nás i dvě novinky. Tou první je bezlepkové stravování (bezlepkové pokrmy je možné si objednat na základě potvrzení od lékaře), tou druhou salátový bar. Děti se mohou opět těšit i na oblíbené svačinky. Naše školní jídelna získala prestižní ocenění Gastrohvězda školních jídelen, které vyjadřuje uznání kolektivům zařízení školního stravování z Pardubického kraje, které se zasloužily o jeho reprezentaci. Těto ceny si velmi vážíme. Poděkování za ni patří především vedoucí školní jídelny a paním kuchařkám, ale nesporně také ředitelce školy za její trvalou podporu. **Jana Pazderová**

ZŠ Svitavy-Lačnov

Spokojený školák

V rámci projektu „Spokojený školák“ navštíví naši Modrou školu každý pátek dva předškoláčky z mateřské školy. Jsou s námi ve třídě celé dopoledne, a pokud chtějí, zůstanou i ve školní družině. Po předchozí domluvě mohou s nimi navštívit vyučování i jejich rodiče. Přestože projekt původně vznikl pro potřeby naší mateřské školy, nebráníme se návštěvě jiných dětí a rodičů. Rodinné prostředí malotřídní školy je vhodné pro všechny děti bez rozdílu, ale hlavně

ho ocení ti, kteří mají obavy z velkého množství dětí nebo alergií. Individuální přístup je v malém kolektivu dětí naprostou samozřejmostí.

Zdeněk Petržela

ZŠ náměstí Míru

Nové učebny

Nový kalendářní rok zahajujeme v naší škole opravdu zvesela a s radostí. Ptáte se, co nás tak rozjařilo? Po více než dvouletém úsilí se nám podařilo na sklonku minulého roku dokončit rekonstrukci přízemí školy. Naše děti tak získaly krásné nové šatny, škola se stala bezbariérovou a hlavně máme k dispozici dvě úplně nové odborné učebny. Jedna bude sloužit výuce přírodovědných předmětů a je vybavena moderním, projekčním mikroskopovacím zařízením. Druhá – počítačová učebna – je důležitým článkem v naplňování našeho učebního plánu, kde rozšířená výuka informatiky a programování umožňuje našim absolventům získat významnou konkurenční výhodu. Celkové náklady na všechny úpravy nepřesáhly pět milionů Kč a pokryli jsme je rovným dílem z dotací Města Svitavy a Evropské Unie, na kterou jsme dosáhli díky MAS Svitava. **Jakub Velecký**

ZŠ Riegrova

R – komplex aneb Riegrovka 2021

Před třemi lety jsme sen o lepších prostorových a výukových podmínkách přenesli na papír v žádosti projektu R – komplex v rámci výzvy IROP č. 47. Žádost byla tehdy schválena a doporučena k financování. Zařadila se však do dlouhé fronty dalších škol čekajících na to, zda bude vzhledem k množství podaných žádostí dostatek peněz pro realizaci. Ježíšek k nám zavítal letos už v listopadu se skvělou zprávou z ministerstva, že je vše připraveno k financování. Máme velikou radost, že náš zřizovatel, město Svitavy, s realizací souhlasí a můžeme teď začít s přípravami. Že je třeba to udělat v režimu „ted hned okamžitě“? Nevadí. Že půjde o velkou stavbu a nastane velké stěhování a organizační nesnáze? Nevadí. Že

do toho všeho budeme učit, hlídat děti, plnit plány, vybírat vybavení a pomůcky? Taky nevádí. Na konci toho všeho přece bude splněný sen. Těšte se s námi! **Milena Bačková**

ZŠ T. G. Masaryka

Učíme se podnikat

Žáci čtvrtých tříd z naší školy se zúčastnili zajímavého projektu Abeceda peněz, který jim nabídla Česká spořitelna. Cílem této akce bylo naučit děti hospodařit s penězi. Po úvodních instrukcích od zaměstnanců České spořitelny byla dětem poskytnuta půjčka ve výši 3000 Kč, díky níž mohly rozjet svoje podnikatelské aktivity. Nakoupily nezbytný materiál pro výrobu produktů, které měly prodat na Jarmarku, jímž projekt Abeceda peněz vyvrcholil. Postupně začaly vznikat panenky z ovčí plsti, obrázky s nejrůznější tematikou, dárkové tašky a taštičky, dřevěné vánoční dekorace a další milé věcičky, které děti velmi zodpovědně pod vedením svých učitelů a asistentů vlastnoručně vyráběly. Do akce se zapojili i rodiče. Maminky napekly cukroví, ozdobily perníčky a zákusky. Každý návštěvník si mohl na Jarmarku vybrat ze skutečně pestré nabídky. A tak se dětem podařilo půjčku od České spořitelny bez problémů umorit a ještě si vydělat na zajímavý výlet. A protože naši žáci mají dobré srdce, rádi by část výtěžku věnovali i na dobročinné účely. Záměr pracovníků spořitelny byl tedy naplněn. **Vlasta Holická Kosková**

Základní umělecká škola

Jak jsme úspěšní

Na 11. celostátní přehlídce středoškolských pěveckých sborů „Mezzochori“ v Hradci Králové získal sbor „Proměny“, složený z nejstarších žáků naší školy, zvláštní cenu poroty. Naše ZUŠ uspořádala v měsících říjnu a listopadu zájezdy pro žáky a rodiče, kteří měli možnost shlédnout operu Prodaná nevěsta v Národním divadle v Brně a balet Rossiniho karty v Národním divadle moravskoslezském v Ostravě. Ve výjezdech za kulturu chceme dál pokračovat. Tak jako každý rok, i letos se žáci a učitelé naší školy představili veřejnosti 1. 12. na tradičním adventním koncertu v kostele Navštívení Panny Marie. Fotogalerii z této události si můžete prohlédnout na webových stránkách naší školy. Zájemce o sólový nebo komorní zpěv zveme k účasti na soutěži Svitavský slávik 2020, kterou pořádáme pro žáky z širokého okolí. Více informací k soutěži, včetně odkazu ke stažení přihlášky, najdete opět na webových stránkách naší školy. **Martin Pražák**

Informace ze sportu

Svitavský florbal slaví 25 let!

Je to až neuvěřitelné, ale oddíl florbalu (známý spíše pod zkratkou FbK) v roce 2020 slaví již 25 let své existence ve Svitavách. Oddíl v rámci tohoto výročí chystá v průběhu celého roku různé akce. Cílem bude jednak připomenout historii oddílu, ale také ve Svitavách zviditelnit náš sport, který po předloňském sestupu A týmu

z prestižní 1. ligy zažívá méně úspěšné období. Příznivci ve Svitavách velmi populárního florbalu se tak mohou těšit např. na turnaj generací nebo exhibiční utkání staré gardy vč. doprovodné výstavy fotografií a předmětů mapujících historii oddílu. Máte-li doma staré fotografie nebo florbalové vybavení a jste ochotni je na výstavu poskytnout, kontaktujte prosím sekretářku oddílu na adrese sekretariat@florbal-svitavy.cz. FbK také chystá speciální upomínkové předměty, které budou po celý rok k dostání na všech akcích oddílu. Oslavy čtvrtstoletí svitavského florbalu pak vyvrcholí v prosinci 2020 společenským večerem, který by měl být zároveň velkým setkáním všech bývalých i současných hráčů a hráček a vůbec všech, kteří mají ke svitavskému florbalu nějaký vztah nebo mu fandí.

Lukáš Brýdl

Šipky jsou v plném proudu

Liga v elektronických šípkách je v plném proudu. Do konce února bude jasné, které týmy si vybojují účast na Mistrovství republiky týmů ve svých kategoriích. V měsíci listopadu začalo i pohárové klání, v kterém si opět nejlepší týmy ve svých skupinách změřily síly na MR.

Extraligu ovládají týmy z Koclířova a Svitava a to Trosky (ze Svitav), Aligátoři (Koclířov) a Žraloci (Svitavy). Další pořadí týmů si můžete prohlédnout na: www.sipky.org, Pardubický kraj, Svitavsko.

V prosinci se také odehrály finálové turnaje ze sérií probíhajících v naší oblasti. Vítězům gra-

tulujeme a všem přejeme pevnou ruku a hodně úspěchů v novém roce.

František Kučera

Rok 2019 se svitavským Turům povedl

Kooperativa národní basketbalová liga je jak rozjetý rychlík. Svitavští Tuři v něm jedou zápas od zápasu a dál bojují o přední místa průběžné tabulky. I v tomto tempu si zaslouží ÚSPĚŠNÝ ROK 2019 krátké bilancování. Když

svitavští basketbalisté vstupovali v roce 2010 do tehdy MNBL, nikdo nevěřil, že mají šanci se v lize udržet. Nejenže se jim to povedlo, ale postupně se v lize zabydleli. Probojování mezi nejlepšími osm týmů ligy jim trvalo sedm let. V roce 2018 se poprvé probojovali mezi čtyři nejlepší týmy ligy, ale rok 2019 byl ještě úspěšnější. Již od ledna 2019 se totiž Tuři drželi na skvělém druhém místě tabulky za fenomenem Nymburkem. I když je potkala zranění klíčových hráčů přesto dokázali toto prestižní umístění po základní části ligy uhradit. V play-off nakonec byli pouhé dva zápasy od finálové série. Konečné čtvrté místo pak potvrdilo jejich postavení v absolutní špičce ligy. I v novém ligovém ročníku zatím Tuři potvrzují svoji výbornou formu a bojují o přední místa tabulky. Podtrženo a sečteno – ROK 2019 BYL PRO TURŮ NEJÚSPĚŠNĚJŠÍM V HISTORII! Za to patří obrovské poděkování hráčům, realizačnímu týmu, všem podporovatelům a fanouškům svitavských Turů. Vstup do nového roku 2020 bude velmi důležitý a bez vaší podpory se neobejdeme.

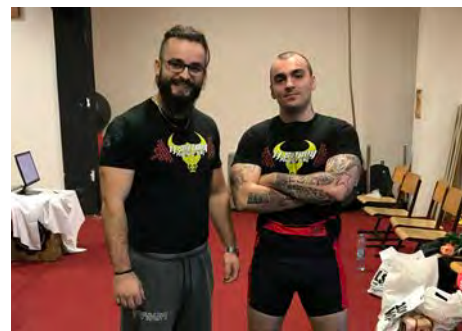
Pavel Špaček

Mistrovství v benčpresu

Minulý měsíc se naše pětice závodníků účastnila Otevřeného Mistrovství ČR v klasickém (RAW) benčpresu dorostu, juniorů, masters mužů a žen. Nela Styblíková obsadila 2. místo a Jan Matulík 4. místo, oba v juniorské kategorii. V dorostenecké kategorii závodil Dominik Čonka, obsadil 5. místo. V mužské kategorii závodili bratři Kopečtí, Petr obsadil 7. místo a Vojtěch 8. místo.

Kristýna Šigutová

Zpravodajství z kuželek

Po polovině Východočeského přeboru je A družstvo na 1. místě (10 výher a 1 porážka), jedinou porážku si hráči přivezli z kuželny v Českém Meziříčí, B tým se nachází na 9. místě (3 výhry, 2 remízy a 6 porážek).

Ve Východočeské soutěži je odehráno 10 kol. Tým C je na 4. místě (5 výher a 4 porážky), D-čko je na 7. místě (3 výhry a 7 porážek).

Žákovské družstvo odehrálo 4. turnaj východočeského poháru mládeže v České Třebové, kde obsadilo 3. místo. Po čtyřech turnajích jsme na 4. místě. Další turnaj bude 19. ledna na domácí kuželně.

Turnajů se účastní 6 tříčlenných družstev.

V poháru České kuželekářské asociace se nám podařilo postoupit přes druholigový tým Červeného Kostelce. Po domácí remíze 3:3 jsme v Červeném Kostelci zvítězili 5:1. Ve druhém kole bude naším soupeřem divizní tým Zalabák Smiřice.

Východočeský přebor se hraje na kuželně v Lánech vždy v pátek od 17:00 a soutěž v sobotu od 9:00, přijďte podpořit svitavské kuželekáře.

Skončila také městská liga v kuželekách, které se letos zúčastnilo 12 družstev. Vítězem se stalo družstvo Kachle, když obhájilo loňské vítězství. Nový ročník MKL začne v půlce ledna, nové týmy se mohou hlásit na kuželně.

Hledáme také nové hráče ve věku 10 – 14 let, trénink je ve středu od 16 do 17:30. Nebo můžete kontaktovat trenéra Jakuba Zelinku na telefonu 739 456 513.

Jakub Zelinka

Volejbalistky drží střed tabulky

Nejvyšší ženskou volejbalovou soutěží v Pardubickém kraji je 2. liga. Jejimi účastnicemi jsou již několik let také svitavské volejbalistky. Stávající soutěžní sezóna 2019/20 se blíží k polovině a svitavské volejbalistky jsou v tabulce aktuálně na 6. místě, když v osmi utkáních zvítězily a ve stejném počtu utkání odešly poražené. Po dvou minulých sezónách, kdy byly nuceně uhájit druholigovou příslušnost až v baráži, si letos vedou podstatně lépe. Plní tak zatím cíl, který si na začátku daly – držet se středu tabulky. Bodové rozdíly mezi týmy jsou však minimální, takže každé zaváhání může znamenat v tabulce pád i o několik míst. Týmy se ve skupině B letos také hodně obměnily, s většinou z nich se střetáváme poprvé. To samozřejmě nevádí, ale co je pro náš tým hodně nepříjemné, to jsou vzdálenosti, které musíme k soupeřkám zdolávat. Děčín, Rumburk, Chabařovice, Liberec a další, to jsou volejbalové „štace“, na které se musí vyjízdit již den před

samotnými zápasy. A tak někdy není jednoduché zajistit, aby mohly všechny hráčky vůbec na zápasy odjet. Druhá polovina soutěže začne po vánoční přestávce a hned v lednu se volejbalistky představí na domácím palubovce dokonce třikrát. Věřím, že střed tabulky budou děvčata držet i nadále, a kdo máte volejbal rádi, přijďte je do haly povzbudit. Přece víme, že diváci, kteří svůj tým povzbuzují, se stávají sedmou hráčkou.

Marcela Sezemská

Městská hokejová liga – návrat hokeje do Svitav?

S nově zastřešenou ledovou plochou v areálu Svitavského stadionu se pomalými krůčky vrací do Svitav také lední hokej. Neskutěčně nás těší, že se našlo a dalo dohromady několik nadšenců, kteří aktivně usilují o návrat tohoto krásného sportu i do našeho města a činí v této věci zatím povedené kroky. Tim prvním je bezpochyby odstartování Městské hokejové ligy (MHL).

„V letošním roce jsme se do organizace městské ligy pustili, abychom si mohli zahrát soutěž v našem městě a nemuseli dojíždět do Bystřice, kde náš tým hrál minulé roky. V létě jsme oslovili několik hráčů z jiných týmů, zda nemají zájem vyzkoušet novou halu. Po kladném ohlasu jsme začali s přípravou. Nedokážu si tipnout, kolikátá sezóna amatérské ligy se letos hraje, ale historie sahá do minulého století. Začátky bychom měli najít v původní ‚odborářské lize‘. Letošní ročník, po 4 letech od poslední amatérské ligy, bereme jako testovací pro ověření technic-

kých a kapacitních možností nové haly, proto je počet týmů omezen. Náš hlavní sport hokejbal vychází z hokeje. Tudíž je naše spojení s ledním hokejem dáno. Do soutěže přinášíme naše desetileté zkušenosti z pořádání různých hokejbalových akcí,“ popisuje vznik MHL jeden z vedoucích a organizátorů soutěže Zdeněk Beneš.

Liga pro tento ročník nabízí soubor pěti týmů, které za sebou mají již dvě odehraná kola. Veškeré aktuální informace o lize, jako jsou výsledky utkání, rozpis kol, ale i kanadské bodování hráčů, lze nalézt na webu mhl-svitavy.cz.

Jiří Johanides

Strípky z gymnastiky

Již v srpnu se téměř 20 svitavských gymnastek zúčastnilo týdenního soustředění ve Zlíně a nastartovalo tak další sezónu. Po pohárovém závodě v Příbrami, kde jsme zkusili nové členy týmu, jsme se v listopadu zúčastnili MČR Teamgymu v Trutnově. Obsadili jsme krásné 9. místo z 16 družstev, přičemž na trampolině jsme předvedli celkově druhé nejlepší skoky.

Hned další týden jsme odcestovali do Třebíče na Baby Teamgym. V kategorii Baby (ročník 2012) jsme otestovali nováčky našeho oddílu. Ti si po zásluze odvezli zlaté medaile. V kategorii Mini a Junior jsme vybojovali bronzové medaile.

Mini volejbalová sezóna odstartovala

Je přímo bláznivé myslet si, že by děti mladšího školního věku mohly hrát volejbal. Jednoduše proto, že je to sport technicky velmi náročný. Pro děti šesti až desetileté tak vzniklo a rychle se rozšířilo několik forem tzv. Barevného minivolejbalu. Hraje se ve dvojicích, trojicích, na menším hřišti, nižší síti, na čas. Jednotlivé formy jsou označeny barvami a pravidla jsou prostě taková, aby hru děti zvládly. V současnosti se již v minivolejbalu hrají krajské přebory, turnaje, konají se celostátní festivaly.

Pro naše nejmladší volejbalisty a volejbalistky (pěti až sedmileté) začala minivolejbalová sezóna 2019/20 v sobotu 30. listopadu v Dolním Újezdě. Hrál se žlutý minivolejbal, v podstatě přehazovaná, kde družstvo tvoří dva hráči/hráčky. Pro většinu účastníků to byl první „velký turnaj“, první opravdová utkání, hru prožívali naplno děti, trenéři, i rodiče.

A jak dopadly naše týmy? Svitavy B (K. Krátká, K. Kroulíková) 4. místo, Svitavy A (Š. Kotas, O. Kovář) 6. místo, Svitavy D (T. Sýsová, V. Šauerová) 8. místo, Svitavy C (E. Hochová, A. Vlachová) 9. místo. Jednoduše řečeno – rozhodně se neztratily.

Marcela Sezemská

V prosinci proběhl již tradiční oddílový Vánoční závod. Všechny gymnastky a gymnasty byli odměněni perníkovou medailí a již se těší na další závody.

Pavla Koudelková

